11 NİSAN 1980 CUMA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Yabancı sermaye Türkiye'de

8. sayfada

Sadettin Bilgiç'in Cumhurbaşkanlığı'na aday gösterilmesi AP içinde tartışmalara neden oldu

Demirel'in adayı henüz belli değil

- AP Genel Başkanı "Parti adayı sözü ne Anayasa'da ne kanunlarda mevcut değildir. Bir aday çıkacaktır. Onu milletvekili ve senatörler destekleyecektir"

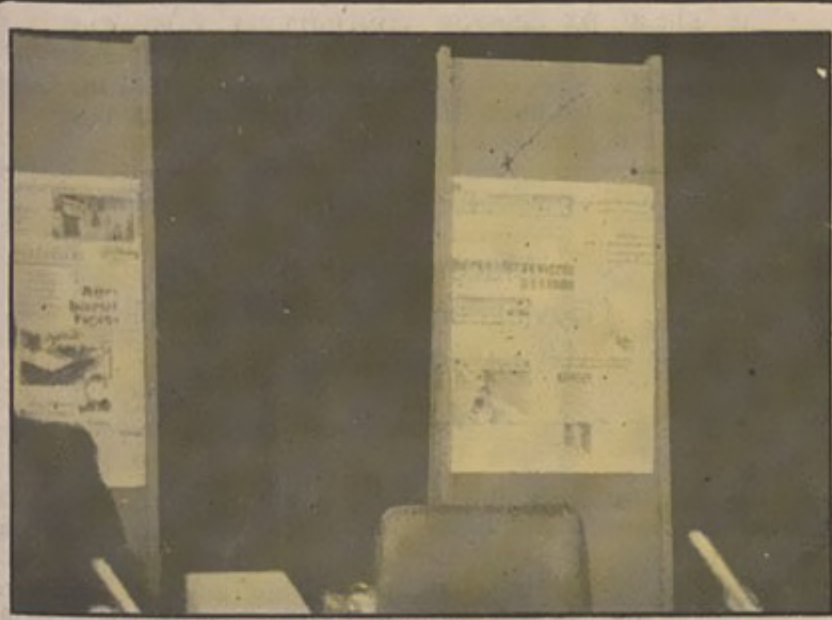
HABER MERKEZİ

Sadettin Bilgiç'in Cumhurbaşkanlığına aday gösterilmesi AP içinde tartışmalara neden olurken, Demirel'in gerçek adayının henüz belli olmadığı bildirildi.

AP Genel Başkan Yardımcısı Sadettin Bilgiç' i üç parti grup başkan vekilinin ortak bir önerge ile Cumhurbaşkanlığı'na aday gösterecekleri yolundaki açıklamanın gerçekleşmeyeceği ve Bilgiç'i sadece AP Grup Başkan Vekillerinin önerecekleri öğrenildi.

Sadettin Bilgiç'in Cumhurbaşkanlığı'na aday olması CHP'lilerde kuşku yaratırken MSP ve MHP gruplarının Bilgiç'e oy verecekleri bildirildi. MSP'li Şener Battal Demokrat muhabirine yaptığı açıklamada "Bilgiç'i biz ortak olarak öneremeyiz. Ancak Bilgiç'e, grubumuz aday olursa oy verecektir. Zaten Bilgiç'i AP'nin Grup Başkan Vekilleri önerecek. Biz de daha önce açıkladığımız gibi AP'li adaya oy vereceğiz." şeklinde konuştu.

(Devamı 7. Sayfada)

TV'deki basın toplantısında Demokrat'a ayrılan yer boş kaldı.

KATILMAMA GEREKÇEMİZ

Türkiye toplumunun çıkarına, insan haklarına, demokrasiye, tüm emeği ile geçinenlerin onuruna ve canına herşeyin üstünde değer verdiğimiz için Türkeş'in televizyondaki basın toplantısına katılmıyoruz.

Halkımızın, yurdumuzun ve tüm insanlığın yararına gördüğümüz bu tavrımızın sadece Türkeş'in basın toplantısına ilişkin olduğu bilinmelidir.

Bu tavrımız Kahramanmaraş'ta 1 Mayıs 1977'de, Piyangotepe'de, Hasköy'de ve daha birçok yer ve zamanda öldürülen yurttaşlarımızın, Doğan Öz'ün, Abdi İpekçi'nin, Ümit Doğanay'ın, Cavit Orhan Tütengil'in ve daha birçok değerli yurtsever insanın anısına duyduğumuz saygının ifadesidir.

Bu tavrımız, Anayasa'ya bağlılığın, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasiden yana olmanın, güzel mutlu ve aydınlık bir Türkiye isteminin ifadesidir

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

DEMOKRAT

Faşizme de komünizme de karşı olduğunu yineleyen

Türkeş, seçkin kişilerden oluşan özel birlikler kurulmasını istedi

- MHP Genel Başkanı "anarşiye karşı mücadelede ordu, polis ve MİT'in yeterli olmadığını" öne sürdü

HABER MERKEZİ

TRT tarafından düzenlenen Televizyonda Basın Toplantısına "konuk" olarak katılan ve gazetecilerin sorularını cevaplandıran Türkeş, "faşizme de komünizme de karşı olduğunu" tekrarladıktan sonra, "Türkiye'nin en önemli meselesi olan anarşiye karşı mücadelede ordu, polis ve MİT'in yeterli olmadığını, bunların seçkin kişilerden oluşan ve yüksek ateş gücüyle donatılmış özel birliklerle takviye edilmesi gerektiğini" söyledi.

Ercan San'ın yönettiği basın toplantısına Milliyet, Millet, Günaydın, Tercüman Gazeteleri ile haftalık Yankı Dergisi temsilcileri katıldı. "Türkiye'yi tehdit eden iç ve dış tehlikeler

(Devamı 7. Sayfada)

İçişleri Bakanı: MHP yöneticilerine istediklerinde silah verilecektir

ANKARA (DEMOKRAT)

Bazı MHP'lilere silah veriliyor. Hükümetin daha önce yayınladığı bir genelge gereği, can güvenliği olmadığını öne süren MHP'lilere silah veriliyor.

Konuyla ilgili olarak gazetecilerin sorusunu yanıtlayan İçişleri Bakanı Gülcügil Aralık 1979'da bu konuyla ilgili olarak bir genelge yayınladığını belirterek şöyle dedi:

"Aralık ayında böyle bir genelge yayınlanmış-

(Devamı 7. Sayfada)

Malatya'da TÖB-DER üyesi bir öğretmen öldürüldü

- Eskişehir'de iki faşist gözaltında
- Balıkesir'de faşistler halka zorla gazete satıyor

HABERİ 5. SAYFADA

DİSK, TARİŞ ve TEKSTİL işçilerine yardım kararı aldı

HABER MERKEZİ

Tekstil grevlerine ve TARİŞ'ten çıkarılan işçilere DİSK Dayanışma Fonundan yardım yapılacağı bildirildi.

DİSK Genel Sekreteri ve Demokratik Eylem Komitesi Başkanı Fehmi Işıklar, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, işverenlerin sendikal hak ve özgürlüklere ve grev hakkına açıkça saldırdığını belirterek, "Türkiye işçi sınıfı ve onun devrimci örgütü DİSK, bütün bu

(Devamı 7. Sayfada)

Denetçiler inceleme yaptı

Sayıştay Turgut Özal'ın yaptığı harcamaları usulsüz buldu

Turgut Özal

- Hesapları inceleyen Sayıştay denetçisine "Kişiye özel" mektup yazan Özal, idareye takdir hakkı tanınmayan harcamalardan yakındı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın harcamaları Sayıştay'ca incelendi ve "Mevzuata aykırı" bulundu.

Öğrenildiğine göre, Turgut Özal'ın hesaplarını inceleyen bir sayıştay denetçisi, harcamaları,

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Kars Milletvekili Araslı

"Kars'ta işkence, baskı, kıyım ve sürgünler doruk noktaya ulaştı"

Doğan Araslı

- "Öğretim kadrolarının komandolaştırılması sonucu, Sarıkamış, Iğdır, Ardahan başta olmak üzere orta öğretim felce uğratılmıştır."

ANKARA (DEMOKRAT)

Kars CHP Milletvekili Doğan Araslı, Kars ile bu ile bağlı bazı ilçelerde işkence, baskı kıyım ve sürgünlerin doruğa ulaştığını, öğretim kadrolarında "komandolaştırma" girişimlerinin sürdüğünü bildirdi.

Doğan Araslı, Kars'taki olaylara ilişkin görüşleri

(Devamı 7. Sayfada)

Amerika'nın İran'a karşı peşpeşe önlemler uygulamağa başlamasından sonra, İran'ın her yanında Amerikan emperyalizmi aleyhinde büyük gösteriler düzenlenmeğe başlandı.

İran'a uygulanan ekonomik yaptırımlara katılmak konusunda isteksiz davrandıkları için

ABD, Avrupa ve Japonya'yı petrol yolunu kesmekle tehdit ediyor

- İran-Irak sınırındaki çatışmalar sürerken Irak'da Humeyni yanlısı bir parti ortaya çıkarıldı
- ABD'nin Türkiye üzerinde de baskısını yoğunlaştırdığı ileri sürülüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin İran ile diplomatik ve ekonomik ilişkilerini tümüyle kesmesinden sonra Batı Avrupalı müttefikleri ve Japonya üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdığı bildirildi. ABD yetkilileri, İran petrolüne duydukları ihtiyaçtan dolayı Avrupa ülkeleri ve Japonya, Amerikanın uyguladığı ambargoya katılmazsa, bu ülkelerin çıkarlarını da tehlikeye düşürecek önlemleri tereddüt etmeden alacaklarını belirttiler. ABD yetkilileri bu tehditle petrol yo-

(Devamı 7. Sayfada)

ARTIK İSİMLERE BİLE TAHAMMÜL YOK!

T.C.
Bölüm: Kültür — İstanbul — 7.3.1980
Sayı: 420/220235 — Milli Eğitim Müdürlüğü
Konu: Abdi İpekçi İlkoklu hk.

Bakırköy İlköğretim Müdürlüğüne

İlgi: 5.6.1979 tarih ve 300/8240 sayılı yazınız:
İlçeniz Haznedar İlkokulu bahçesinde inşa edilen İlkokula "ABDİ İPEKÇİ" İlkokulu adı verilmesi, bina bölümüne sorulmuş ve adı geçen ilkokulun ek bina olarak yapılması, müstakil olmaması nedeniyle Abdi İpekçi İlkokulu adının verilmesi uygun görülmemiştir.
Bilgi edinilmesini ve gereğinin yapılmasını rica ederim.
Not: Bundan böyle yazışmaların Haznedar İlkokulu Adı altında yapılması
Milli Eğitim Müdürü a.
İsmetullah Güler
Milli Eğitim Müdür Yrd.

T.C.
Bakırköy
Bölüm: Kültür — İlköğretim Müdürlüğü — 2 Nisan 1980
Sayı: 300/4152
Abdi İpekçi İlkokulu Müdürlüğüne
Okul adınız hakkında Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan emir yukarıya çıkarılmıştır.
Gere uygun işlem yapılmasını rica ederim.
İlköğretim Müdürü a.
İlköğretim Müdür Yrd.

Milli Eğitim Müdürlüğü 7 ay aradan sonra bir ilkokula Abdi İpekçi adının verilmesinin "uygun bulunmadığı"nı bir yazı ile okul müdürlüğüne bildirdi. (Üstte) Faşistlerin 5–6 kez saldırısına uğraması sonucu tabelasız kalan Abdi İpekçi İlkokulu, şimdi de daha "yetkili" kişiler tarafından tümüyle tabelasız bırakıldı. (Yanda)

Abdi İpekçi İlkokulu'nun adı değiştirildi

- Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2 Nisan 1980 tarih ve 420/220235 sayılı yazısında "Haznedar İlkokulu bahçesine inşa edilen ilkokula Abdi İpekçi adı verilmemesi uygun görülmüştür" denildi

HABERİ 7. SAYFADA

T.C.
BAKIRKÖY
İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Bölüm: Özlükişleri — 6 Eylül 1979
Sayı: 243./11415
Konu: Metin Açıkgöz hk.

Haznedar okulu müdürlüğüne

Okulunuz bahçesine yapılan ve 1979-1980 yılında öğretime açılan Abdi İpekçi ilkokuluna Yıldıztepe ilkokulu öğretmeni Metin Açıkgöz müdür vekili olarak atanmıştır.
Okula ait bulunan ilk tesis malzemeleri ile öğretmenlerin Abdi İpekçi okuluna nakledilmelerini ve gereğinin yapılmasını rica ederim.
İlköğretim Müdürü

Abdi İpekçi ilkokulu'na bundan 7 ay kadar önce Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından müdür atandı ve atama kararı "Abdi İpekçi İlkokulu Müdürlüğü'ne" hitaben yazıldı.

ABD Mısır'ı silahlandırmaya hız verdi

WASHİNGTON (AJANSLAR)

Washington'da resmi temaslarını sürdüren Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, yalnızca Filistin ve Camp David anlaşmaları konusunda değil, Mısır'a yapılan ve yapılacak olan askeri yardımları da görüştü. ABD'nin Mısır'a yaptığı askeri yardımın arttırılacağı belli oldu.

Carter-Sedat görüşmelerinin sona ermesinden sonra Filistin-İsrail-Mısır sorunu konusunda bir or-

(Devamı 7. Sayfada)

Kıbrıs Rum kesiminde genel grev yapılacak

LEFKOŞA (A.A)

Kıbrıs'ın Rum kesiminde ilan edilen son vergileri protesto için gelecek çarşamba günü iki saat süreyle genel grev uygulanacak.

Çarşamba günü saat 10 ila 12 arasında resmi ve özel kuruluşlarla işyerleri katılacak, memur ve işçiler şehir ve kasabalarda protesto yürüyüşleri yapacak.

Kıbrıs Rum basını çarşamba günü "Kıbrıs'ın ölü bir ülke haline geleceğini" bildirdi.

Dolar hızla düşüyor

NEW YORK (AA)

Ortadoğu'da gerginliğin artmasıyla birlikte ABD doları borsalarda hızla düşmeye başladı.

Bütün önemli Avrupa paraları karşısında düşen doların değer kaybı İsviçre Frank'ı karşısında yüzde 2.5 oldu.

Bankerler borsada sa-

(Devamı 7. Sayfada)

Türkiye'ye verilecek kredi IMF heyetinin insiyatifinde

üç yıl içinde izlenecek ekonomik politika IMF'nin insafına bırakıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'ya gelen IMF heyeti, resmi görüşmelerine başladı. Türkiye Masası Şefi Charles Woodward başkanlığındaki IMF heyeti, Maliye, DPT ve Hazine Genel Müdürlüğü yetkilileriyle, yaklaşık

(Devamı 7. Sayfada)

Denizcier: TİSK saldırgan bir tutum izliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş Genel Yönetim Kurulu Ankara'da toplandı. Toplantıyı açarken yaptığı konuşmada Türk-İş Genel Başkanı Denizcier, işveren sendikaları ile barış içinde hareket etmek istediklerini bildirerek, "TİSK saldırgan bir tutum izliyor" dedi. İşveren sendikalarının

(Devamı 7. Sayfada)

TİSK: İdeolojik ve anarşik hareketleri kökünden kurutmanın mücadelesini yapmaktayız

ANKARA (DEMOKRAT)

TİSK'in dün Ankara'da yapılan 13. Olağan Genel Kurulunda bir konuşma yapan, Halit Narin, "İdeolojik ve anarşik hareketleri kökünden

(Devamı 7. Sayfada)

YARGITAY'IN İLGİNÇ BİR KARARI

İşyerinde "yasa dışı" eyleme katılan işçinin işine bildirimde bulunulmadan son verilebilecek

- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, bildirimsiz fesih durumunda işçinin "ihbar ve kıdem" alamayacağı yolunda karar verdi.

ANKARA (ANKA)

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu "ilginç" bir karar vererek, işyerinde "yasadışı" bir eyleme katılan işçi için, işverenin "bildirimsiz" fesih hakkı doğacağı, bu durumda işçinin "ihbar ve kıdem tazminatı" isteminde bulunamayacağı yolunda karar aldı.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 16 Ocak 1980 tarihinde aldığı, esas numarası 1979/9-585 olan 1980/63 nolu kararında konu olan davada, davacı sendikal tazminat istedi. Davalı işveren ise, işcinin işyerinde yasadı-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Hayal bu ya...

Dün gece oturup düşledim: Yaşım kırkı geçti. İki üniversite bitirmişim. Yabancı dil bilirim. Sağlığım yerinde. İçkim, kumarım, prostatım, göbeğim, sabıkam yok. Mason değilim. Askerliğimi zamanında yapmışım. Oldukça seyahat etmişim. Yurt içinde ve dışında dolaşmışım. Çatal bıçakla muz yiyebilirim. Saçlarım dökülmemiş, ata, bisiklete binerim. Yüzerim. Kedi, köpek, kuş, çiçek, çocuk severim vb. Neden Cumhurbaşkanı olmayayım? Aslında alçak gönüllü bir kimseyim. Üstelik, hakseverim de. Kendimi öyle olur olmaz yerlere, kılı kırk yarmadan, kolay kolay yakıştırmam. Kaldı ki, yukarda sıraladığım niteliklerin Cumhurbaşkanı olmaya yetmeyeceğini de pekâlâ bilirim. Dahası, başkaları söylemeden bu konuda olumsuz sayılabilecek yanlarımı sıralayabilecek kadar da açık sözlüyüm. Şimdi siz "Öyleyse be adam... Ne demeye?" diye hemen sinirlenmeyin. Dinleyin. Benimkisi salt düşlemek. Aslında, bu kadarına bile yeltenmezdim ya. Ne ki, gazetelerde 12 Mart işkencecisi Faik Türün'ün adının da adaylar arasında geçtiğini duyunca "Eh, artık insaf" dedim. Bıraktım kendimi düşlemeye. Cumhurbaşkanı olduğumu varsaydım. Ve... bir emir... Hemen önüme haklarında "Vur emri" çıkarılan 12 gencin dosyaları geldi. Gelişi güzel birininkine baktım: İlk kez Fakülte Öğrenci Derneğinde silah bulunması nedeniyle tutuklanmış. Tahliye olmuş. İkinci kez, İstanbul'dan memleketine giderken, yapılan bir aramada tutuklanmış. Bindiği arabada değil de başka bir arabada bulunan şeylerle ilgisi var sayılarak. Bu nedenle evi aranmış. Bulunan bir şey yok. İşkence yapılmış. Kabullendiği bir iş yok. Bir ay sonra, konulduğu Toptaşı cezaevinde:: toplu bir firar olayına katılarak, kaçmış. Bir banka soygununa karıştığı, ayrıca -10 günde taburcu edilen- bir jandarma erinin yaralanmasında, 20 kişi arasında, yer aldığı var sayılıyor. Bu kadar. "Vur emri" çıkarmanın nedenleri bunlar.

Daha sonra; 2 Şubat 1980'de, Ankara'da Hoşdere'de yapılan bir gösteride, görevli inzibat eri Zekeriya Önge'yi kasten öldürmekten sanık olarak yargılanan ve 19 Mart 1980 günü ölüm cezasına çarptırılan Erdal Eren'in dosyasını getirttim. Sanık Erdal Eren'i yakalamaya çalışan şehit er Zekeriya Önge'nin nasıl olup da sırtından vurulduğunu anlayamadım. Ancak görülmekte olan bir davayı-düşsel bir yöntemle de olsa -etkilememek için, bu konuda düşünmeyi kestim.

Ve... ilk resmi ziyaretimi Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne yapmak üzere arabamın hazırlanmasını buyurdum.

YARADANA SIĞINIP

Ben diyorum sağlık haftası, O diyor mangal tahtası

Can YÜCEL

Şu Kanser Haftası bitmiş olmalı ki, bir de Sağlık Haftası çıktı şimdi başımıza. Yoksa, efendim, bu tür Velifendiler'in cokeyleri aynı saatte iki ayrı lokaldeki kokteyle yetişeceğim derken dalak olur, aynı sularda iki ayrı otelde verilen şölenlerde ispatı vücut edeceğim diye mide fesadına uğrarlardı hafazanallah.

Kendi hesabıma, Kanser Haftası'ndan yararlandım ben doğrusu. Herbir yandan *"Kanserden korkma, geç kalmaktan kork!"* buyruksözünü işite, göre, randevularıma geç kalmaz oldum, böylece erken gitmemeyi güvence altına aldım. Lâkin, herkes benim gibi kanaatkar değil, kolay memnun olmuyorlar. Mesela, Doç. Dr. Mazhar Özman, "Tercüman" gazetesinde *"duvarlara afiş astıran, fakat tek bir tarama merkezi kurmaya Tıp Fakültesi otoritelerine ve sağlık sorumlularına; yıllardır devletin radyo ve televizyonunu kullanan bu şahıslara* soruyor:

"KANSERDEN GEÇ KALMAKTAN KORKAN VATANDAŞ NEREYE GİDECEK? HANGİ KURDUĞUMUZ KANSER TARAMA–TEŞHİS–TEDAVİ MERKEZİNE MÜRACAAT EDECEK?" diyor. Dayanıyor arkasından da: *"Kanser Haftası'nda kanserliler yararına sergiler kuruldu, balolar verildi, eğlenceler tertip edildi ve eğlenenlerin topladıkları yardımların kanserden ızdırap çekenlere çare olacağının propagandası yapıldı. Bu memlekette kanser savaş dernekleri kuranlar kendileri için kanser şüphesinde ve tedavisinde yurt dışına gittiler. Kendi kurduklarına kendileri de inanmadılar. Kanser şüphesi olan devlet ricaline yurt dışında kontrolleri tavsiye edildi."* Dr. Özman ateş püskürüyor, haklı. Bakanlar, pabuç kadar burunlarının kanadında ufacık bir ben çıksa soluğu Londra Kliniği'nde alır, öte yanda, binlerce kanserli çaresizlik içinde ölümü beklerken, "Türkiye'de ilk defa modern standartlara uygun" olarak kurulan Vakıf Guraba Hastanesi Kanser Tarama Teşhis Tedavi Merkezi engellenmiş ve engellenmekte. Dr. Özman şöyle diyor: *"Böyle bir merkezin kurulmasını geciktirenlere Kanser Haftası'nda hesap sorulması, kanser savaşında atılacak ilk olumlu adımdır. Devlete maliyeti 1.5 milyarı bulan bu tesis Vakıflara bakan Devlet Bakanları tarafından kurulamaz ve çalıştırılamaz hale getirildi. Yılda 1 milyon kişiyi tarayıp, aralarındaki kanserlileri tedavi edebilecek kapasitede kurulan merkez için devlet eliyle Fransa'dan getirilen 1 milyarlık alet sandıklarda bekletiliyor. Bu teşhis ve tedavi üniteleri terkedildikleri inşaat köşelerinde çürüyor."* Anlıyorsunuz değil mi, işin felaketini?.. Yirmi yıl kadar önceydi, bir akl-ı evvel çıkıp ortaya kanseri acurla iyileştirdiğini iddia ettiydi. Diyeceğim, bu korkunç ilgisizliğin, Vakıf Guraba'da oynanan bu facianın sorumlularını kanser olmasalar dahi, o "üstü hafif oluklu ve kimisi tüylüce olan, açık renkli, iri hıyar" türüyle tedavi etmek gerek!

Gelelim şimdi Sağlık Haftası'na! Aslı bunun Dünya Sağlık Günü ya, biz bunu haftaya bindirmişiz. "Yaz tahtaya, gel haftaya!" temsili.. Eee, bütçesinden sağlık hizmetlerine ayırdığı ödeneklerin tutarı (İngiltere'de yüzde 29 Batı Almanya'da yüzde 19 iken) taş çatlasa yüzde dördü geçmeyen bu sağlıklı ülkemizde (!), bu sağlık tantanasını, değil gün, değil hafta, değil yıl, asırlık hale getirsek yeri!... UNESCO Türkiye Halk Sağlığı Eğitimi Milli Komitesi tarafından yapılan açıklamada, bu yıl "Dünya Sağlık Teşkilatı"nın Dünya Sağlık Günü için teklif ettiği *"Ya Sağlığınız Ya Sigara! Seçiminizi Siz Yapın!"* konusunun Türkiye tarafından da benimsendiği belirtilmiş! Öte yandan, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığımızın Sağlık Haftası için teklif ettiği "Ağız ve Diş Sağlığı" konusu da ikinci mesele olarak gündeme alınmış!.. Yahu, çok düşünceli insanlar bunlar. Bir çırpıda bizler için ne meseleler hallediyorlar! Bir gündem maddesiyle bizi büyüklerimizin ağız kokusunu çekmekten kurtarıveriyorlar mesela! Sonra, Seçim Kanunu denen çetrefil dava da çözüme bağlanmış oluyor. Bundan böyle uzun uzun listeler, önseçim-ard seçim, sayım-suyum yok! Millete *"Sağlığımız mı? Cigara mı? Seçiminizi Yapın!"* diyecekler, biz de yapacağız seçimimizi. Kimimiz Samsun'u, Bafra'yı, Yenice'yi, Maltepe'yi, kimimiz de sağlığını seçecek! Ve sıhhatler olacak hepimize! Böylece bir nebze sıhhatte kavuşarak, cihanda Hasta Adamlıktan halas olacağız!" "His var mı bu alemde nekahat gibi tatlı", diye diye kalıbı dinlendireceğiz hep birden... Baksanıza, bizlere örnek olmak için, devlet sigarayı bırakmak üzre! Yasa kesinleşti galiba. Biraz da o zehirlensin diye, bu iş Özel Teşebbüs'e devrediliyor. Düşününüz, siz sırf bizlere doğru yolu göstermek icin, devlet en büyük gelir kaynaklarından birini gözden çıkarıveriyor! Yakında rakıyı da bırakacak, çayı da!.. Hep bizim sağlığımızı düşündüğü için! SOL olmayalım diye yani!..

SAĞLIK HAFTANIZ KUTLU OLSUN!
NE MUTLU TURKÜM DİYENE!

HALKIN DİLİNDEN

Yaşam güvencemiz sağlansın!..

Bizler, liseyi bitirmiş ve boşta gezmemek için avukatların, doktorların, mimarların, konfeksiyoncuların yanında çalışan, Yaşları 15-23 arasında değişen işçileriz. Hiç birimizin yasal haklarımız yoktur.

Bizler, ne sigortalı ne sendikalıyız. İstedikleri anda işten atabiliyorlar ve biz bunlar karşısında çaresiz kalıyoruz.

Her geçen gün değişen hayat şartları karşısında beli bükülen fakir halkın artık bükülmüş olan belinin son zamlardan sonra da düzelmesine imkan kalmadığı bir gerçektir. Bugün bir pantalon 2500, bir ayakkabı 2000,- bir gömlek ise 1000 - lirayı aşmaktadır. Giyim eşyalarındaki bu pahalılığın karşısında yiyecek maddelerinin yanına yaklaşmak ise iyice zorlaştı. Eskiden haftada bir defa olsun yarım kilo et yiyebiliyorduk, şimdi ise ancak ayda yarım kilo yiyebiliyoruz. İşçinin en ucuz sabah kahvaltısı olan iki simit-bir çay ise şimdi 20.-lirayı aştı.

Günden güne artan hayat şartları karşısında biz işçilerin eline geçen nedir? Biz sendikasız ve sigortasızlar ayda ancak 1000-3000 lira arasında değişen ücret alıyoruz. Peki bu parayla ne alınır, sizlere soruyoruz ey yetkililer cevap verin bize.

Pazara çıksak ve bir file doldurmaya kalksak bu fileyi 2500.-liradan aşağıya doldurmak imkânsızdır. Peki biz ne yapalım, ne edelim. Sorunlarımız o kadar çok ki yazmakla bitmez. Her gün biraz daha artarak önüne geçilemeyecek bir çığ gibi büyüyor ve halkımızın üstüne bir kâbus gibi yığılıyor.

Biz ne anlatmak istiyoruz. Anlatmak istediğimiz şey naksızlığa uğrayan işçilerin, sigortasız çalıştırılan bizler gibi binlerce gencin ve hayat pahalılığından artık beli düzelmeyecek olan milyonlarca insanın, memurun, işçinin, öğretmenin sorunlarını basın aracılığı ile ilgililere duyurarak onların bizim sorunlarımıza çare aramalarını ve haklarımızı korumalarını istiyoruz.

Bir grup
İşçi
Trabzon

Kadınlarımız

"Büyük, nasırlı elleri, oynak ağır kalçaları, soframızdaki yeri öküzümüzden sonra gelen, kaşık düşmanlarımız, kadınlarımız" diye geçer toplumsal ilişkilerin yeniden üretiminde erkeklerimiz kadar, onlardan bir kat daha fazla sömürülerek mücadele eden kadınlarımız bahislerimizde. Kocaman nasırlı elli, yanık tenli, otuzunda altmışında gösteren, tarlada, çapada, sabanda, fabrikada, çarşıda, pazarda ezilmişliğin, sömürülmüşlüğün simgesi olmus hor görülmüş, sözü dinlenmemiş, yalnızca doğurmuş ve çalışmış kadınlarımız. Okutulmamış, yazdırılmamış, çıkan sesleri kıstırılmış adları kirletilerek değer yargılarıyla kadınlarımızın, analarımızın.

Doğururken ölüme terkedilmiş, doğan çocuğu da ölüme terkedilmiş soğuk damlar altında. Susuzluk, açlık, parasızlık içinde ailelerini idare etmeye, geçindirmeye zorunlu tutulmuş bunca hor görülme altında. Kocalarıyla konuşamayan, kimselere akıl danışamayan sesleri kısılmış yalnızlığa terkedilmiş hepsi.

Sorunlarını kendince çözmeye terkedilen bu insanların önünde seçenek yoktur. Ya ölümdür seçecekleri, ya yine ölüm.

Nasıl dünyaya getireceklerdir, yamalı bir yatakta mı, tuvalette mi, ebeyle mi, sünnetçi ile mi? Nasıl bakacaklardır doğan çocuklara patates ve kuru ekmekle beslenen sütü kesilmiş analar? Bakımsızlıktan ölen çocuklar, sakat doğan çocuklar ve en acısı doğamadan öldürülen çocuklar. Sakat kalan analar, bakımsızlıktan ölen analar. Binlerce on binlerce ve gittikçe azalması gereken sayıları daha da artan analar.

Sabahtan akşama kadar fabrikada, tarlada, işyerinde çalışıp, akşamdan sabaha dek evlerini doğrultmaya çabalayan, varisli ayakları, kireçlenmiş sırtları, bakımsız, zayıf kadınlar.

İşi bıraksa, evi geçindiremeyecek kocasının maaşı, evi bıraksa kim bakacak çocuklara. Doğurmasa, doğurmamak da bir dert. Binbir türlü yolu var sağlıklı bir biçimde çocuk olmasını önlemenin, ama kim biliyor bunu, kim gerçekleştirebiliyor? Onlar bunu bilmemeye mahkum edilmişler. Hala daha kocakarı ilaçları, çocuk düşürme, gizli saklı ucuz kürtaj yöntemlerini bilmek zorundalar kulaktan dolma, sağdan soldan işitme biçiminde.

Nasıl çözümlenmeli kadının konumunun toplumumuzdaki bunalımlı yapısı. Böyle kalmasından çıkarı olanlar kimlerdir? Kadınlarımız sormalı kendi kendine, kreşlere yollayamadıkları çocuklarını, sakatlandıkları kürtajları, açlıklarını, yoksulluklarını, yalnızlıklarını, erkekleriyle birlikte, bütün bunların nedenlerini. Kimin işine yaramaktadır. Kimdir bu sömürüden en büyük payı alan? Kimlerdir bu düzenin böyle dönmesini savunanlar? Kimlerdir bunları önleyecek olanlar. Neden kadınlar katılmadan mücadele zafere ulaşamaz deniliyor. Bizler zorlamadan bizlerden birşeyler beklenemez. Bizler alacağız haklarımızı, onlar asla vermeyecekler.

Bizler çocuklarımızın geleceğini garanti altına almak için, kendi sağlık haklarımızı, insanca yaşama haklarımızı geri almak için zorlayacağız. Okula gideceğiz hepimiz bütün emekçiler, çocuklarımızın güzel okulları, kreşleri olacak, patates ve ekmek yemiyeceğiz, fabrikalarımız, tarlalarımız, ürettiklerimize bizler sahip çıkacağız çünkü. Yaratanları bizleriz onların ve böyle bir hakka çoktan sahibiz. Değil mi?

İZMİRLİ BİR GRUP
KADIN EMEKÇİ

Devrimcilerden esnafa zarar gelmez

Şubat ayındaki "Zamlara Hayır" eyleminde sahibinin isteğiyle kapalı tutulan dükkanlardan biri...

Ben bir manifaturacıyım. Bu mektubu yazıp yazmamaya uzun süre karar veremedim. Belki bir başkası aynı konuyu yazar da ben de vazgeçerim, diye düşündüm. Çünkü derdimi anlatacak kadar rahat yazamıyacağımı düşünüyordum. Kimse yazmadı ama. Ben de oturdum, dilim döndüğünce yazmaya çalıştım.

İstanbul'da esnafın kepenk kapattığı günlerdeydi. O günlerden bir gün dükkanıma iki genç geldi. İçeri girdikten sonra, öyle dikilip durdular kapıya yakın. Ben telefonla konuşuyordum. Dikkatimi çekti, sağa-sola bakmıyorlardı. Müşteri olsalardı bakarlardı. Öylece beklediler. Ta ki, telefonla konuşmam bitene kadar.

* * *

Telefon görüşmem biter bitmez yanıma yaklaştılar. "Biz (...) örgütündeyiz. Yarın dükkanı açmayacaksın.. Hükümetin yaptığı son zamları protesto ediyoruz" dediler. Ben şaşırmıştım. Şaşırmıştım şundan, az buçuk ben de oğlumdan olsa gerek solcu gençleri severdim. Sakın yanlış anlaşılmasın, oğlum solcu olduğu için ve bir baba olarak değil.. Bizim çocukla geceleri zaman zaman tartışırız. Önceleri pek anlaşamazdık, sonra sonra anlaşır olduk. Anlattıkları doğru şeylerdi çoğu zaman. Serde babalık var ya, onun için pek kabul eder gözükmek istemezdim dediklerini. Her neyse, ne anlatıyordum, nereye gittim.

* * *

Şaşırmıştım, dükkanımı kapatmamı isteyen gençlerin söylediklerine. Bildiğim, solcular zora başvurmazlardı halka karşı. Bu neyin nesiydi!...

Daha şaşkınlığım geçmemişti ki, gençler bu defa para istediler benden. Bağış istiyorlardı. Bir kat daha şaşırmıştım. Bu düpedüz haraçtı. Zoruma gitti. Saf gözüktüm ve onlara "Yarın dükkanı kapatırım. Paraya gelince bir başka zaman gelin, vereyim" dedim. Nedenini bilmiyorum, ama fazla üstelemediler, geldikleri gibi çekip gittiler.

* * *

Akşam eve döndüğümde olup biteni bizim çocuğa anlattım. Oğlum beni dinledikten sonra, yumdu gözünü açtı ağzını: "Bu doğru değil... Yanlış, hem de çok yanlış.. Çünkü devrimcilikte halka, halkın bir parçası olan esnafa zor kullanmak yoktur. Tehdit, zorbalık korkutma ne demek? Eğer bir protesto isteyerek yapılmıyor da zorbalıkla yaptırılıyorsa, bu protestonun bir anlamı olur mu? Eğer bir protesto halkın bir kesimini diğer kesimine "düşman" kılıyorsa, yani halkı bölüyorsa, halka zarar veriyorsa, bu protestonun bir anlamı olur mu? Bu, eğer tehditle, zorbalıkla yaptırılıyorsa, halkın iyiliği için değil de kötülüğü için çalışılmış olmaz mı?"

Bizim çocuk kaptırıvermişti kendini. Konuşma fırsatı vermeden, anlatıp duruyordu. Doğru şeyler söylüyordu, kesmedim konuşmasını, devam etti: "Halkını seven bir kimse, bir devrimci esnafı-zaman zaman attığı küçük kazıklara rağmen düşman olarak görebilir mi? Düşman sayarsa ne kazanır? Hiç!..Koskoca bir hic. Zorla güzellik olmaz. Bu gibi işlerde zor kullanan zararlı çıkar. Halkını seven hiç bir kimse, hiç bir devrimci esnafa zorbalık etmez. Adamları görmüyor musun, nasıl da esnafı devrimcilerle karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Sanki, bir avuç büyük çıkar çevresi, esnafın dostuymuş gibi habire demeç üstüne demeç veriyorlar. Neden adamlara böyle fırsat verilsin. Hepsi koro halinde bağırmaya başladı. Ya esnaf derneklerine ne demeli? Adamlar hükümetin borazanlığını yapıyorlar.

Bugüne kadar bu derneklerin, esnafın meseleleri için çalıştığı, esnafın herhangi bir derdine çözüm bulabildiği görüldü mü? Ne gezer!... Ama böyle zamanlarda hemen ortaya çıkarlar, daha doğrusu ortaya çıkarılırlar."

Sonra, esnafın zamlardan sonra içine düştüğü durumu anlattı. Evet, doğruydu, zamlardan sonra müşteriler azalmıştı. Eskiden beş-altı bin lira olan ciro, üç-dört bin liraya düşmüştü. İkincisi, artık dükkana fazla mal dolduracak hali kalmamıştı. Yalnız ben mi? Değil, böyle olsaydı komşularım da sızlanıp durmazlardı. Hangi esnafla konuşsam, hep aynı şikâyetler...

Sıra, dikkânımıza gelen gençlerin para istemesine gelince, bizimkinin konuşması daha bir hiddetlendi. "Devrimciler, halktan, esnaftan zorla para almaz. Çünkü, bunun adı haraçtır. Hangi biçimde olursa olsun, haraçtır bu. İsterse, istemeden ama korkuya dayanan bir nedenle verilmiş olsun. Kimi yerde duyuyoruz, esnafın devrimcilere kendiliğinden para vermek istediğini..Araştırıyorlar ve görüyorlar ki esnaf bunu korktuğu için yapıyor. Gönüllü gibi gözükiyor ama, korkudan veriyor. Bu da haraç gibi kötü bir şey. Düpedüz rüşvet... Rüşvet de haraç gibi devrimcilerin kabul etmeyecekleri bir şeydir. Doğru bulunmadığı ve gönülden olmadığı sürece hiç bir istek, hiç bir eylem doğru değildir."

* * *

Doğrusu, konuşması bittiğinde içim rahatlamıştı. Elini cebine attı, sonra hızla çekiverdi gerisin geriye.. Anladım ki sigara içecek. Hiç önümde sigara içmemişti o güne kadar. Dayanamadım, ben uzattım paketi. Yüzü kızardı, almak istemedi. Üsteledim, gülerek aldı ve içmeye koyuldu. Bir kere daha anladım ki, devrimcilerden halka, halkın bir parçası olan esnafa zarar gelmezdi!..

İSTANBUL
KADIKÖY'DEN
MANİFATURACI
M.T.

DÜŞÜNCE ALANI

Devlet Memurlarının alacakları zam ve tazminatlar

- 1980 YILI İÇİN ZAM VE TAZMİNATLAR KARARNAMESİ HAZIRLANIRKEN ÇOK ALANA, DAHA ÇOK VERME YERİNE GÜNÜN EKONOMİK KOŞULLARI, ARTAN HAYAT PAHALILIĞI, MEMUR MAAŞ KATSAYISININ 16'DAN 25'E ÇIKMASIYLE KÜÇÜK DERECELİ MEMUR ALEYHİNE OLAN DURUMUN DÜZELTİLMESİNİN DİKKATE ALINMASI DOĞRU BİR YAKLAŞIM OLUR. BİZ İSE BUNU GEÇİCİ BİR TEDBİR OLARAK DÜŞÜNÜYORUZ. ASLINDA BU DENGESİZLİK SİSTEMİN GEREĞİDİR, PERSONEL POLİTİKASINDAKİ BOZUK VE SAĞLIKSIZ İŞLEYİŞTEN GELMEKTEDİR. BU İŞLEYİŞİ DÜZELTMEK BİR ANDA MÜMKÜN DEĞİLDİR. ANCAK KÜÇÜK DERECELİ VE BÜYÜK MEMUR KİTLESİ ALEYHİNE ÇALIŞAN BU IŞLEYİŞTEN AYRILMAK GEREKİR.
- ZAM VE TAZMİNATLAR, İŞİN GÜÇLÜĞÜNE, İŞE ADAM BULMADAKI ZORLUĞA, MALİ SORUMLULUĞA, HAYATİ VE SAĞLIK YÖNÜNDEN IŞİN GETİRECEĞİ TEHLİKELERE GÖRE TESBİT EDİLMESİ GEREKİR. BU DA BİLİMSEL YÖNTEMLERLE YAPILACAK ARAŞTIRMA SONUCU ÇIKACAK İŞ ANALİZİ, MESLEKLERİN GENEL KAMU PERSONELİ IÇİNDEKİ DURUMLARI, ÇEŞİTLİ ÖLÇÜT VE KRİTERLERLE TESBİT EDİLMEKLE OLUR.

Mucettin MEYDAN
(Devlet Personel Dairesi Heyet
Üyesi Memur Temsilcisi)

Devlet memurları, çalışmalarının karşılığında üç çeşit ödenek alırlar. Aylık, sosyal hak ve yardım, zam ve tazminat. Bunların hakça dağılımı iyi düzenlenmiş bir ücret sistemiyle olur. Bilindiği üzere aylık ve ödeneklerin kaynağı 'KADRO'lardır. 657 sayılı yasanın 33. maddesi kadroların kalkınma planlarına uyarlı tesbitini "Genel Kadro Kanunu"nun çıkarılmasına bağlamıştır. Ne var ki, Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına, Anayasa'nın 126. maddesinin bağlayıcı hükmüne rağmen yıllardır bu yasa bir türlü çıkarılmamıştır. Kadrolar her yıl bütçe yasalarıyle ve Bakanlar Kurulu kararlarıyle tesbit edile gelmiştir. Kalkınma planlarına uyarlı, yurt gerçeklerine uygun kadroları tesbit etmeden 657 sayılı yasanın ek geçici maddesine göre "Zam ve Tazminat"larla ilgili kararname çıkarmak oldukça zor ve memur kitlesini tatmin etmekten uzaktır. Bugün "Zam ve Tazminat"lar kurumların istemlerinden anlaşılmaktadır ki, maaşların günlük fiyat artışlarının çok altında kaldığı, sosyal hak ve yardımların tümüyle ve yeterince uygulanamadığı için memura bir ek ödenek olarak verilmesi amaçlanmaktadır. Bu uygulamanın emekli memura yansıması, yaşlı memur yığılımını ve emekli memurların tekrar memuriyete dönme istemlerini teşvik etmektedir. Binlerce insan ekmek parası kazanmak, devletten iş istemek için kapıları aşındırırken aynı durum her yıl tekrarlanmaktadır. Emekli memurları içine alacak, küçük dereceli memurları yaşama düzeyine getirecek bir düzenlemeye gitmek lazımdır.

Bu yıl çıkacak olan "Zam ve Tazminat"lar kararnamesi çıkmadan eleştiri getirme yanlış olur. Ancak, geçen yıllarda yapılmış olan dengesizliğin tekrarlanması sosyal ve ekonomik bunalım yaratacağından şimdiden üzerinde durmak istiyoruz. Ayrıca değişen ekonomik durum, resmi fiyat indekslerine göre 1980'de memurların eline geçen paranın nasıl dağıldığını bilmekte yarar vardır. Daha önceki bir yazımızda 1970 de 7 katsayı doğru tesbit edilmişse 1979'da 50'nin üzerinde 1980'de ise, 80-100 katsayının bile memurları sıkıntıdan kurtaramıyacağını istatistiksel olarak vurgulamıştık. Katsayı 25 olarak tesbit edildi ve memurların eline fark olarak 1/4. derecede 4564 net, 7/1. derecede 1722 net, 15. derecedeki bir memurun ise eline net 815 TL. geçmektedir. Bu artışlar küçük memurlar aleyhine bir durum yaratmıştır. Fiyatlar alabildiğine yükseldiğinden küçük dereceli memurlar ev kirasını bile ödeyemez olmuştur.

Zam ve Tazminatlar, işin güçlüğüne, işe adam bulmadaki zorluğa, mali sorumluluğa, hayati ve sağlık yönünden işin getireceği tehlikelere göre tesbit edilmesi gerekir. Bu da bilimsel yöntemlerle yapılacak araştırma sonucu çıkacak iş analizi, mesleklerin genel kamu personeli içindeki durumları, çeşitli ölçüt ve kriterlerle tesbit edilmekle olur. Zam ve tazminatlarda işin özelliği birinci derecede etkili olmalıdır. Bir görevde bilgi, görgü ve yetenek söz konusu olurken başka bir görevde işin zorluğu, hayati ve sağlık yönünden tehlikeleri söz konusu olabilir. Aynı derecedeki işi yapan kim olursa olsun aynı Zam ve Tazminatı almalıdır. Eşit işe eşit ücret 160 sayılı yasanın da gereğidir.

Geçen yılların yan ödeme kararnamelerine baktığımızda 5-15 derecede çalışan memurlar aleyhinde ve 1-4 derece ünvanlı kadrolar lehinde bir durum görülmektedir. Kaldı ki; 1-4'de derecede çalışan ünvanlı kadroların büyük çoğunluğu kendi mükteseplerinin 2-3 derece üzerinde çalışmaktadırlar. Örneğin geçen yılki Zam ve Tazminatlarla ilgili kararnamede en yüksek derecede, 675+ 675x6=8100 TL. brüt, eline net 3240 TL geçerken, en düşük puan alan bir memurun 150x6=900 TL brüt, eline net 487 TL geçmekte idi. Bu durum brütte 9 nette 7 kattır. Ayrıca 1-4 derecedeki ünvanlı kadroların diğer memurlardan farklı olarak aldıkları ek göstergeleri bunun dışındadır.

1980 yılı için Zam ve Tazminatlar kararnamesi hazırlanırken çok alana, daha çok verme yerine, günün ekonomik koşulları, artan hayat pahalılığı, memur maaş katsayısının 16'dan 25'e çıkmasiyle küçük dereceli memur aleyhine olan durumun düzeltilmesinin dikkate alınması doğru bir yaklaşım olur. Biz ise bunu geçici bir tedbir olarak düşünüyoruz. Aslında bu dengesizlik, sistemin gereğidir, personel politikasındaki bozuk ve sağlıksız işleyişten gelmektedir. Bu işleyişi düzeltmek bir anda mümkün değildir.. Ancak; küçük dereceli ve büyük memur kitlesi aleyhine çalışan bu işleyişten ayrılmak gerekir.

Memur aylık, ödenek, zam ve tazminatların tesbitine en sağlıklı yaklaşım, idare ve memur örgütlerince yaptırılacak bilimsel araştırmalarla, işin ve bu işte çalışacak memurların somut durumlarının tesbiti ve bu tesbit ışığında toplu sözleşmedir. Anayasamız memur örgütlenmesine ve toplu sözleşmeye açıktır. Bugün bu ülkeye uygulamasak bile bir gün uygulamak zorundayız. Memur tabanı bizi zorluyacaktır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

11 NİSAN

1885 Odun depoları işçileri greve başladılar.

1971 11 Nisan günü kapıcı ve kaloriferciler bayramı olarak ilan edildi.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Basra Körfezinde çifte bunalım

Afganistan bunalımıyla birlikte ikinci plana itilen Amerikalı rehineler sorunu, devrik Şah'ın Panama'dan ayrılarak Mısır'a yerleşmesi, Ayetullah Humeyni'nin rehineler sorununa mayısta yapılacak seçimlerden sonra oluşacak Ulusal Meclis'in çözüm getirebileceğini açıklaması ve Carter'in geçen aralıktan beri öngörülen yaptırımları uygulamaya koyduğunu ilan etmesi ile yeniden dünya politikasında günün sorunu haline geldi. ABD önlemleri belli başlı iki noktada yoğunlaşmaktadır. Birincisi İran ile diplomatik ilişkilerin kesilmesi, diğeri ise İran'a yapılacak her türlü ticaretin durdurulması.

Amerikan yetkilileri Carter'in önlemlerinin etkili olabilmesi için batılı müttefiklerin ambargoya katılmaları gerektiğini açıklamaktadırlar. Bu nedenle ABD'nin elindeki tüm kozları kullanarak başta NATO üyesi ülkeler olmak üzere etki alanında bulunan tüm ülkelere baskı yapacağı sanılmaktadır.

Petrol bağlantıları nedeniyle İran'la iyi geçinmek durumunda olan Avrupa'lılar, Japonya ve Avustralya, Amerika'nın isteklerine kolayca boyun eğeceğe benzemiyor. Bu yüzden Amerikan baskılarının daha kolayca söz geçirebileceği ülkeler üzerinde yoğunlaşacağı söylenebilir. Diğer yandan ABD'nin ticari ambargosuna karşı hazırlık yapan İran'ın, Ekonomi bakanı "İran'ın Amerikan yaptırımlarından etkilenmeyeceğini" söylerken kara ticaretine ve ABD dışındaki ülkelerin yaptırımlara katılmayacağına güvendiği anlaşılıyor. Türkiye'nin son bunalım üstüne alacağı tutumun kısa ve uzun vadeli Türkiye-İran ilişkilerini oldukça yakından etkileyeceği kolayca görülüyor.

Amerika'lıların ekonomik önlemlerden sonra atmayı tasarladıkları ikinci adımın askeri yolları denemek olacağı bizzat Washington'daki yetkililer tarafından ileri sürüldü. Bu ise yeni bir uluslararası bunalımın başlangıcı demektir. Carter eğer yalnızca ABD önseçimleri sırasında prestijini korumak amacı taşıyorsa, bu yola sapması beklenmez.

Yok eğer ABD yönetimi rehineler sorunundan yararlanarak İran İslam Devrimini boğmak ve İran üzerindeki eski egemenliğini yeniden oluşturmak ve bunu kaba kuvvet kullanarak gerçekleştirmek niyetlerini koruyorsa askeri çözümler arayacağından söz edilebilir. Ani bir baskınla Amerika'lı rehineleri kurtarması olanak dışı olduğuna göre, Carter'in yapacağı tek şey Basra Körfezi'ni askeri bir harekatla petrol trafiğine kapamak olabilir. Bu koşullarda uluslararası gerginliğin yaratacağı ortamda Amerikan yönetimi, müttefiklerinin desteğini daha kolaylıkla sağlamayı umacaktır. Bu da kaçınılmaz bir kamplaşmayı ve İran'ın Sovyetler Birliği'ne yakınlaşmasını getirebilir.

İran-Irak ilişkilerindeki son günlerde görülen ve savaş tehditlerine varan gerilim, bunalıma yeni bir unsur kattı. İran'la Irak arasındaki gerginliğin kökeni eskilere dayanmaktadır. Arap milliyetçiliğinin liderliğine oynayan Baas rejimiyle, geleneksel olarak Arap düşmanı bir politika izleyen Şah rejimi arasında Basra Körfezi egemenliği her zaman rekabet konusu olagelmiştir. Irak yıllarca Şah muhaliflerinin siyasi çalışmalarını yoğunlaştırdığı bir üs olarak tanınıyordu.

Solcu ve devrimci İran'lı mültecilerin birçoğu yıllarca Irak pasaportu taşıdı. Ve nihayet Ayetullah Humeyni'nin kendisi Irak'ın dini merkezi Necef kentinde yaşadı ve Şah'a karşı yaygın protesto gösterilerinin başladığı günlerde Irak'tan sınır dışı edildi.

Öte yandan Şah da Barzani önderliğindeki Kürt hareketini destekleyerek Irak rejimini zayıflatmaya çabalıyordu. 1975 yılında geçen yıl ölen eski Cezayir devlet başkanı Bumedyen aracılığıyla iki ülke arasına bir uzlaşma sağlandı. Bunun üzerine İran, Kürt hareketine sağladığı desteği keserek Barzani'nin yenilgisini hızlandırdı. Karşılığında Irak, Basra Körfezi çıkışında bulunan Hürmüz Boğazındaki tartışmalı Ebu Musa ve Tunb adalarını İran'a terketti. O tarihten sonra İran-Irak ilişkileri göreli olarak düzeldi.

Şah'ın devrilmesinden sonra İran'la Irak arasındaki polemik yeniden başladı. Yeni İran yönetimi, Irak'ı İran'ın güneyindeki ve arapların yaşadığı Kuzistan bölgesinde ayrılıkçı hareketleri kışkırtmakla suçlarken Irak, 1975'te İran'a bıraktığı adaları geri istemeye başladı. Humeyni Irak'taki Baas rejiminin, İslam düşmanı ve baskıcı bir rejim olduğunu açıkça ilan ederken, Irak'lılar da İran Devriminin mezhepçi ve yayılmacı hedefler taşıdığını ileri sürdü.

Kısacası, ortada çifte bir bunalım sözkonusu. Bir yandan tırmanan İran-ABD ilişkileri, diğer yandan şiddetlenen İran-Irak polemiği.

Irak'ın anti-Amerikan yönetiminin Amerikalılarla açık bir ortaklığa gireceği beklenemez. Irak'ınABD ile diplomatik ilişkileri 1967 Orta-Doğu savaşından beri kesik. Ancak son yıllarda Irak'ın Sovyetler Birliği'nden uzaklaşmaya yöneldiği ve Avrupa ülkeleri ile yoğun ekonomik ilişkilere girdiği biliniyor. Bu gelişmeye paralel olarak, Irak Basra Körfezindeki petrol emirlikleri ile de yakın bağlar kurmuş durumda. Nitekim Kuveyt ve Birleşik Arap Emirlikleri son bunalımda Irak'ın yanında yer alıyor. Gerçekte Irak Ebu Musa ve Tunb adalarını kendi için değil de Arap davası adına, Birleşik Arap Emirlikleri için talep ediyor.

İran yönetimi Irak'la olan anlaşmazlıklarında Arap ülkelerinin desteğini sağlamak için yoğun bir diplomatik çalışma yapıyor. Örneğin İran Devrim Mahkemeleri Başsavcısı Ayetullah Halkali Filistin, Suriye ve Libya'yı kapsayan bir gezi yaptı son günlerde. Filistin, Suriye ve Libya bilindiği gibi Mısır-İsrailABD üçgenine karşı kararlılık cephesini oluşturuyor.Ancak Suriye aynı zamanda Irak'ın Arap liderliği yarışındaki amansız rakibi.. Libya Şah'ın Mısır'a kabul edilmesine karşı, İranlıların haklı olarak başlattığı Sedat aleyhtarı kampanyada kendilerine en fazla yardımcı olabilecek ülke.

Görüldüğü gibi sorun Orta-Doğu ve uluslararası düzeyde boyutlar kazanacağa benziyor. Bu koşullarda ABD'nin İran'la olan çatışmasında Orta-Doğu'da dolaylı da olsa müttefikler bulabileceği hiç de uzak bir olasılık değil.

Her alanda ABD'ye ödün vermeyi dış politikası'nın ana çizgisi haline getirmiş Demirel yönetiminin, Orta-Doğu ülkelerinin düşmanlığını çekebilecek bir tarzda, ABD'nin İran'a uygulayacağı yaptırımlara ortak olmasının tehlikeleri pek çok.

Kıraldan fazla kıralcılarımızın ABD ambargosunun destekçisi kesilmeyeceklerini kimse iddia edemez.

● İngiliz çelik işçileri ile polis arasında çatışmalar çıktı

● Grevin Shefield ve Rotherham'dan diğer bölgelere yayılması bekleniyor

Sendikaların işverenle uzlaşmasına karşın

İNGİLİZ ÇELİK İŞÇİLERİ İŞBAŞI YAPMADI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sheffield ve Roterham'da çalışan binlerce çelik işçisi 13 hafta süren grevlerinden sonra işlerine döndüklerinin ertesi günü tekrar greve başladılar.

İşçilerin sendikanın uzlaşmasına karşı duydukları genel hoşnutsuzluğun yeniden başlayan grevin İngiliz Çelik Şirketlerinin diğer parçalarına da yayılmasına yol açabileceği tahmin ediliyor.

Talbot limanında 1000 çelik işçisi polisle karşı karşıya geldi. Olaylarda yüzden fazla polisin işçileri engellemek için zora başvurduğu, bir kişinin tutuklandığı ve çok sayıda pencere camının kırıldığı bildirildi.

Olayların geçtiğimiz perşembe günü işçilerin karalisteye aldıkları Çelik Şirketlerinin kamyonlarına yükleme işlemini reddetmeleri üzerine başladığı açıklandı.

Sendika temsilcilerinin ve yöneticilerinin arasında Cuma günü yeniden başlayan görüşmelerin olumsuz sonuç verdiği kaydedildi. İki taraf arasında Rotherham'da yapılan görüşmelerin ise sürdüğü ve eylemin Shefield ve Rotherham şirketlerinin üretim planlarını büyük ölçüde engellediği belirtildi. İngiliz Çelik Şirketleri yöneticilerinin en büyük korkusunun bundan önce Güney Yorkshire'de grev yapmış olan ve sayıları 20.000'i bulan işçilerin de eyleme geçmesi olduğu bildiriliyor.

Demir-Çelik Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Bill Sirs sendika temsilcilerinin her hangi bir haksızlığa göz yummayacaklarını belirtti. Bill Sirs'in sürdürülen görüşmeler üzerine yaptığı açıklamada, İngiliz Çelik Şirketleri ile işçiler arasında olan uzlaşmazlığı ortadan kaldırmaya çalışıldığını fakat şirket yöneticilerinin grevin sonuçlanması için her hangi bir eğilimleri olmadığını söyledi

---

Kıbrıs'ın Türk kesiminde grevler sürüyor

● Türk-Sen hastanelerde de greve başladı

● Süt Endüstrisi Kurumu ve Tütün Endüstrisi şirketlerindeki grevler devam ediyor.

LEFKOŞE(AJANSLAR)

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu Türk Sen'in birçok işyerinde başlattığı grevler sürüyor.

Bir basın toplantısı düzenleyen Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın, grevin, hükümetin işçi taleplerini reddetmesi üzerine başladığını söyledi.

Taşkın devlet işçileri için % 29.71 hayat pahalılığı tahsisatının 1 Mart 1979 tarihinden itibaren ücretlere konsolide edilmesi halen ödenmekte olan % 80 hayat pahalılığı tahsisatının bir bölümünün maaş ve ücretlere konsolide edilmesi, pratisyen doktorların sorunlarının çözülmesi ve tarımsal rehabilitasyon memurlarının kadrolanması şeklindeki taleplerinin hükümetçe reddedildiğini bildirdi. Necati Taşkın, Maliye Bakanı Hakkı Atun'un gerekçe olarak da bunun, 164 milyon Türk Lirası ek mükellefiyet gerektirdiğini söylediğini belirtti.

Necati Taşkın,Maliye Bakanı'nın iddialarını kamuoyu önünde ispatlamaya davet ederek, bu yapılmadığı takdirde böyle bir hatanın Maliye Bakanının istifası ile düzeltilebileceğini iddia etti.

Türk Sen'in greve gittiği işyerleri şunlardır: Lefkoşe polikliniği, Girne Hastanesi, Gazi Magosa Hastanesi, Akdoğan, Yeni İskele, Maltepe Sağlık Merkezleri ve Gazi Magosa'daki, tarımsal rehabilitasyon merkezi.

Öte yandan Süt Endüstrisi Kurumu'nda yapılmakta olan grev sürüyor.

Türk-Sen'e bağlı Gıda-Sen, grevdeki işçilere baskı yapıldığını söyledi ve greve gidiş nedenlerinin toplu iş sözleşmesinin Kurum İdare Heyeti'nce beş aydan beri imzalanmamış olması olduğunu belirtti.

Gıda-Sen'in grevde olduğu Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi Şirketi'nde Genel Müdür Suat Çetin işçilere bir bildiri dağıtarak, grevi bırakıp işbaşı yapmalarını istedi.

Çağatay'la Rum Ana Muhalefet Partisi Lideri Klerides bir araya geliyor

LEFKOŞE(AJANSLAR)

Kıbrıs Türk Federe Devleti Başbakanıve Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Çağatay ile Kıbrıs Rum Demokratik Birlik Partisi lideri Glafkos Klerides biraraya geliyor.

İki parti lideri Lefkoşe'nin Rum kesiminde Rum Demokratik Birlik Partisi binasında gündemsiz bir görüşme yapacaklar. Bundan önce de iki lider biraraya gelmiş ve yaptıkları ortak basın açıklamasında bu tür görüşmelerin Kıbrıs sorununa barışçı, adil ve geçerli bir çözüm bulma uğraşında toplumlararası görüşmelere yardımcı olacağını belirtmişlerdi.

Öte yandan Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu Paskalya yortusu nedeniyle radyo televizyonda yaptığı açıklamada "Ergeç Kıbrıs Rum halkı için kurtuluş çanlarının çalacağını" söyleyerek mücadelenin sürdürülmesi ,için Rum halkını, kişi ve parti çekişmelerinden arınmaya çağırdı.

Kipriyanu, "tek çözüm şeklinin Rum göçmenlerin evlerine dönmeleri" olduğunu söyledi.

Japonya'da sendikalar hükümetin ekonomi politikasının güdümünde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya'da Japon ekonomisinin artan petrol fiyatları nedeniyle enflasyon ve ekonomideki yavaş gelişmeye karşı dört Japon sendikası beş yıldan beri ilk kez ücret artışı talep ettiler.

Batılı sermaye çevrelerince, Japon işçilerinin en büyük liderlerinden biri olarak adlandırılan Nakamura, ücret artışlarının ve ödemelerin fazlalaşmasının ekenomik gelişme ve enflasyon ile uygun olarak ele alınması gerektiğini açıkladı. 230.000 üyeli Japonya Demir Çelik Konfederasyonu liderliğini yapan Nakamura böyle bir uyum sağlanamazsa, bunun enflasyonu arttıracağını ve ekonomik gelişmeyi kötü yönde etkileyeceğini savundu.

Japonya Başbakanı Ohira sendika liderleriyle anlaşmış olmanın rahatlığı içinde.

1980 için Japonya'da enflasyon oranının yüzde 10 olması bekleniyor. Bunun da 1979'daki işçi ücretlerinde olan yüzde 8 oranındaki yaklaşık 50 dolarlık artışı önemsiz kılıyor.

Yöneticilerin Nakamura'ya müteşekkir oldukları ve onun Japon ekonomisi açısından aldığı doğru kararlardan dolayı güvenilir bir insan olduğu belirtiliyor.

Bu arada ekonomik gelişme olarak hesaplanan oranın yüzde 8 olduğu ve bunun çok düşük görüldüğü, aslında yılda yüzde 12'lik bir büyüme oranının amaçlandığı belirtiliyor. Japon işverenleri ve sendikacıları ücret artışlarında fazla talepte bulunmanın anlamsız olduğunu söylüyor. Bu arada grevlerin 1974'den beri azaldığı ileri sürülmekte birlikte işçilerin yaşam düzeylerinin de eskiye oranla büyük bir düşüş gösterdiği bildiriliyor.

Hükümet politikasının ve işverenlerin sendikaları etkileri altında tutmasının sendikal mücadeleyi büyük ölçüde etkilediği belirtiliyor. Böylece sendikal temsilcilerinin ücret artışı istemeyişi "milli bir görev" haline getirilerek engellenebiliyor.

Çin'in IMF üyeliği gerçekleşmek üzere

WASHİNGTON(A.A)

Çin'in Uluslararası Para Fonu'na üyeliğinin gecikmeyeceği bildirildi. ABD Hazine Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Müdür Yardımcısı konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamasında "Çin'in IMF'ye girme talebi yakında gerçekleşecektir" dedi.

Çin'in IMF üyeliğinin gerçekleşmesiyle birlikte IMF'nin bir kolu olan Dünya Bankası ile de ilişki kurması bekleniyor. Dünya Bankası Genel Müdürü Robert Mc Namara gelecek hafta Çin'e gitmeye hazırlanmaktadır.

Çin'in bu iki kuruluşta yer alması, bir milyar nüfuslu bu ülkenin borç alabilmesi yolunu açacaktır.

G. Afrika Birleşmiş Milletlerin Namibia planını uygulamama konusunda kararlı

● BM tarafından Namibia'daki varlığı "yasadışı" ilan edilen Güney Afrika Cumhuriyeti BM'nin yönetimin siyah çoğunluğa devredilmesine ilişkin önerilerini reddediyor.

● Zimbabwe'de yapılan ve Mugabe'nin zaferiyle sonuçlanan seçimler tüm Afrika ülkelerini etkiledi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabwe-Rodezya'da geçtiğimiz ay yapılan ve Robert Mugabe'nin zaferiyle sonuçlanan seçimler gerek dünya kamuoyunda, gerekse Afrika ülkelerinde derin yankılar uyandırdı. Seçim alternatifinin en az yerleşik olduğu Afrika'da siyah çoğunluğun seçimle başa gelmesi Birleşmiş Milletlerin konuya ilişkin önergelerinin de suyüzüne çıkmasına yol açtı.

Zimbabwe'deki son gelişmelerden etkilenen ülkelerin başında kıtanın son sömürge ülkesi Namibia geliyor. Bu ülkede yönetimin siyah çoğunluğa devredilmesine ilişkin planlar üzerinde yapılan görüşmeler de farklı boyutlar kazandı. Seçim olasılığı güçlendi.

Güney Afrika Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler arasındaki görüşmeler sürerken, BM Güney Afrika'nın Namibia'daki varlığını yasadışı olarak nitelendirmeye devam ediyor. BM'nin yönetimin siyah çoğunluğa devredilmesine ilişkin önerilerini sürekli olarak reddeden Güney Afrika'nın Zimbabwe'deki seçim deneyiminden sonra tavrını yumuşatması bekleniyor. Öte yandan da üç büyük ülke Fransa, İngiltere ve ABD'nin BM kararlarına uymakta daha büyük bir titizlik göstermeye başlamalarıyla birlikte BM'nin Güney Afrika'ya uyguladığı ekonomik ambargo kararı daha etkili bir hale geldi.

Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir planda Güney Afrika'nın Angola ve Zambia ile olan sınırlarında silahsızlanma ve askerlerin bölgeden çekilmesi öngörülüyordu. Namibia'nın etkin gerilla örgütü SWAPO'nun varlığı ve Güney Afrika'lı askerlere karşı elde ettiği askeri başarılar Güney Afrika'yı gereğinden fazla korkutuyor. BM planlarını ciddiye almamakta ısrar eden Güney Afrika'nın nüfusun yüzde 90'ının siyah olduğu bir bölgede silahsızlanmaya gidip, seçim önerilerini kabul etmesi kolay görülmüyor. Güney Afrika'nın böyle bir riski göze alıp alamayacağı ise Mugabe'nin seçim başarısından sonra daha büyük bir soru haline geldi.

Windhoeck'te bir protesto gösterisi polis tarafından dağıtılırken.

EKONOMİ

Tarım ve Orman İş Yasa Tasarısı 1475 sayılı yasadan da geri hükümler içeriyor

● Tasarı, İş Yasasında 48 saat olan haftalık çalışma süresini tarım sektöründe çalışanlar için 60 saat olarak belirledi

EKONOMİ SERVİSİ

Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve 29 Şubat'ta Bakanlar Kurulu tarafından Meclis Başkanlığı'na sunulan Tarım ve Orman İş Yasası Tasarısı, "tarım kesimindeki işverenlerin diğer sektörlerdekilere kıyasla ekonomik yönden daha güçsüz oldukları" gerekçesiyle, İş Yasası'nda tanınmış birçok hakkı kısıtlıyor.

Bu yasa tasarısında, hizmet akitlerinin fesh edilmesi sırasında, önceden haber verme süresi, İş Yasası'na kıyasla çok kısa tutuluyor. İş Yasası'nda, işi 1.5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş bir işçi için, fesih bildirimin yapılmasından 6 hafta sonra gerçekleşirken, bu yasa tasarısında süre 12 gün olarak belirleniyor. İşverene, işçiyi keyfi olarak işten çıkarma imkanı veren, İş Yasasının 17. maddesi de aynen yeni tasarıda yer alıyor.

İş Yasası'nda işçinin çalıştığı her tam yıl için 30 gün üzerinden ödenmesi gerektiği belirtilen kıdem tazminatı bu yasa tasarısıyla, işçinin 3 yıldan fazla çalışması halinde her tam yıl için 10 günlük ücreti tutarında olarak düzenleniyor. İş Yasası'nda 48 saat olarak belirlenen haftalık çalışma süresi, bu tasarıyla 60 saat olarak açıklanıyor. Fazla çalışma durumunda, İş Yasası saat ücretlerinin % 50 zamlı ödeneceğini söylerken, bu tasarıya göre zam oranı % 25 oluyor. Ücretli izin süreleri de, İş Yasası'ndakilere kıyasla daha kısa.

Tarım ve Orman İş Yasası Tasarısı'nda, "Belirli süresi bir yıl veya daha uzun olan devamlı hizmet akitlerinin yazılı olarak yapılması zorunludur" denilerek İş Yasası'nın ilgili hükmü aynen alınmış oluyor. Ancak tarım işkolunda, geçici işçilik, İş Yasası kapsamındaki işlere kıyasla çok daha yaygın olduğundan, tarım ve orman işkolunda çalışan çok sayıda işçi bu hükme bağlı olarak yasanın getirdiği sınırlı haklardan bile yararlanamayacak. Tarım ve Orman İş Yasası Tasarısı'nın yasalaşması ve işverenin buna uymaması halinde, verilen cezalar da 50-250 lira arasında değişiyor. Yasa tasarısı, işçilere iş bulmada aracılık eden ve işçilerin sırtından geçinen kişilerin durumunu da meşrulaştırıyor. Tasarı gerekçesinde, bu konuda şunlar söyleniyor: "Bazı hallerde, İş ve İşçi Bulma Kurumunun müsadesi ve denetimi altında gerçek ve tüzel kişilere bu konuda aracılık yapma yetkisi verilecektir"

Çeşitli sendikal çevreler, bu tasarının geriye bir adım olduğunu belirterek tarım ve orman işçileri için ayrı yasa çıkarmak yerine, İş Yasası'nın bu kesimde çalışanları kapsamasını sağlayacak yasal düzenlemenin yapılmasını istiyorlar.

Merkez Bankası'nın özel kesime açtığı krediler arttı

EKONOMİ SERVİSİ

Merkez Bankası'nın özel kesime verdiği kredi miktarında son üç haftadır gözlenen artış devam ediyor.

Bankanın 28 Mart tarihli haftalık durum raporundan derlenen bilgilere göre, özel kesime açılan kredi tutarı son hafta içinde 7 milyar liralık bir artış gösterdi. Böylelikle Mart ayının ikinci yarısından sonra banka kanalından özel kesime verilen kredi miktarı 8.4 milyar lira düzeyine çıktı.

Özel kesime açılan kredilerdeki gelişmenin daha çok tahvil üzerine avans kalemindeki 3.6 milyar liralık yükselme ile, ticari senetlerdeki 2.4 milyar liralık yükselmeden etkilendiği gözlendi.

1979'da SSCB 7 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi

MOSKOVA(ANKA)

Sovyetler Birliği'nin 1979 yılı dış ticareti 7 milyar dolar fazla verdi. Sovyetler Birliği ilk kez bu miktarda bir ticaret fazlası elde etti.

Sovyetler Birliği resmi makamlarınca açıklanan ve ABD dolarına çevrilerek yayınlanan geçen yılın dış ticaret istatistiklerine göre, Sovyetler Birliği'nin ihracatı 60 milyar dolara ulaşırken, ithalat 53 milyar dolar düzeyinde kaldı.

Geçen yıl Sovyetler Birliği'nin Doğu Bloku ülkelerine yaptığı ihracat 31 milyar dolar, bu ülkelerden yaptığı ithalat ise 28 milyar dolar olarak belirlendi. Kapitalist ülkelere yapılan ihracat 17.5 milyar dolar düzeyinde kalırken, bu ülkelerden yapılan ithalat 18 milyar dolara ulaştı.

GÖSTERGE

Doğru ve yanlışlar (3)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bizde enflasyon hızlanınca sanayi ve ticaret çevrelerinden bir feryat yükselir: "Aman enflasyon önlensin!" Buna bakıp da enflasyondan özel kesimin hoşlanmadığını sanmayın. Bizim gibi, kapital birikimi güçsüz teknolojisini zayıf ama "kapitalizm ile kalkınacağız" demekte ayak direyen ülkelerde enflasyon bir velinimettir özel kesim için...

Enflasyonda sanayiciler kazançlıdır. Neden? Bankadan örneğin 10 milyon lira kredi alan iş sahibi bunu gelecek yılın 10 milyon lirası olarak ödeyince, faiz ödememiş, üste faiz almış kadar kârlıdır. Üç aylık demir ya da saç stoku, kimyasal mal stoku yapan da kârlıdır. Üç ay önceki fiyatla maliyetine giren mallarından yeni bir mal üretmiş ve yeni fiyata satmıştır. Hep lehine çalışır enflasyon onun. Öte yandan "aman fiyatı artmadan alayım" diye telaşa düşen tüketiciye her şeyi satma olasılığı vardır.

Başka kârları da vardır işverenin. Örneğin yüzde 60 ücret artışı varsa iki yıllık toplu sözleşmede, işçinin ürettiği mallar yüzde yüz arttığından zamma karşın daha az ücret ödenmiş olur. Bu ayrı bir kazancıdır enflasyondan. Devlet, fiyatları piyasanın daha gerisinden izler. Bu nedenle KİT'ler zarar ederken, o kâr eder bu başka bir kârdır. 1978'de kazanır vergisini 1979 parasıyla -yani daha düşük bir parayla öder- o da bir başka kârdır.

Ama enflasyonda kâr oranı arttıkça özel kesimin ve bütün devlet yapısının da bozulmaya başladığı görülür. Örneğin devletin ekonomik işlerle ilgili olmayan kadroları, asayiş, vergi toplama, harcama ve genel yönetim memurlarının maaşlarının satın alma gücü gitgide geriler. Devlet otoriteleri, devlet memurunun kalitesinin düşüşüyle orantılı olarak geriler. O zaman asayişsizlik, vur-kır başlar. Bu vur-kırı iş sahipleri ekmek ve iş kavgasıyla karıştırıp, işçi istemleriyle karışıklık arasında bağlantı kurdurur ve işçiyi, hakkını arayışını bozukluk, düzensizlik ve asayişsizliğin baş sorumlusu gibi göstermeye çalışır, gösterir de....

Özel kesim ucuz ucuz kapattığı devlet işletmeleri üretimini zarar eden KİT'lerin başlarına kakar. Hep "KİT'ler zarar ediyor, onların açığı için para basılıyor" der, enflasyona neden olarak onları gösterir. Oysa enflasyona en büyük neden "kendilerinin enflasyonsuz, yaşayamayacağı gerçeğidir" 1977'den geçen yılın Aralık ayına kadar özel kesime açılan banka kredileri 182 milyar liraya çıkmıştır. Artış oranı 240 milyar lira ya da yüzde 133'tür. Bunun anlamı şudur: Özel kesim kendi kaynakları yetmediği için dışardan 240 milyar lira borçlanmışlardır. Daha açığı "KİT'ler şu kadar milyar lira açık vermişlerdir" Hem de KİT'lerin ucuz kağıt, demir çelik ve çimento satışlarıyla kârlarına kâr kattıkları halde...

Bir SEKA kararını ele alalım. SEKA'nın kendi imal ettiği kağıt maliyeti 30-35 (gazete kağıdında) dışardan getirdiği kağıt maliyeti 45 liradır. Bu demektir ki kağıtta SEKA batı ölçülerinden daha ucuza kağıt maledebiliyor, hem de esaslı bir ölçüde ucuza... Pekiy özel kesimde dünya maliyetleri altında bulunan acaba kaç özel sektör fabrika vardır? Ama bu SEKA, bu başarısına karşı yıllarca zarar ettirilmiştir, özel kesime maliyetinin yüzde 75 altında gazete kağıdı sattırılarak. Ve özel kesim hem bu "ucuz satıştan" yararlanmış, hem de KİT' ler açılıveriyor diye etrafı feryada boğmuştur.

Bu kadarına pes doğrusu... Sen hem enflasyonsuz yaşayama ve hem de sebep olduğun enflasyonu nimetini yediğin KİT'lere ve işçilere yükle.... Bu kadar cüret, evet sayın okuyucular ancak para gücüyle olur.....

GÜNÜN GÖZLEMİ

Büyüklere masallar (2)

Ergin ATASÜ

Geçen asırın sonlarına doğru bir göçmen aile gelir. İstanbul'un Aksaray ında bir eve yerleşir. Çoluk çocuk, genç ihtiyar kalabalık bir nüfus oluşturmaktadırlar. Orta yaşlılar zamana göre iyi eğitim gördüklerinden ve biraz da yabancı dil bildiklerinden memuriyet bulup işe yerleşirler Çocuklar ise bu yeni ortamda yeni arkadaşlarıyla oyunun tadını çıkarmaktadırlar. Çevreye alışmaları kolay olmuş az bildikleri Türkçeyi ilerletmeye başlamışlar hasılı hayatlarından son derece memnundurlar Çocukların belirli bir mutluluk içinde süren yaşantılarını gölgeleyen bir olay olmaktadır. Bu olay haftada bir gün olmasına rağmen onları dört duvar arasına kapatmakta çevreyle ilişkilerini kesmektedir. Olay, o zaman hafta tatili olan Cuma günü geçmektedir. O gün babalar evdedir büyük babalar evdedir fakat kapalı perdeler ve sokağa çıkma yasağı (aile tarafından uygulanır) onların yeteri kadar sevinmelerini engellemektedir.

'ler Cuma sabahının çok erken saatlerinde evin önünden geçmekte olan atlara ait nal sesleri duyulmaya başlar. İşte bu nal sesleriyle birlikte sıkı sıkıya kapalı olan pencerelerin perdeleri bir daha kontrol edilir çocuklar pencerelerden uzaklaştırılır eve derin bir sessizlik yayılır. Kimse ne olup bittiğini bile sormaz. Çocuklar içinde sıska, çelimsiz, kumral kıvırcık saçlı ilkokula yeni başlamış bir kız vardır. Bu değişik durumdan belki de en çok etkilenmektedir. Nal sesleri bazan o kadar dayanılmaz bir hal alır ki bu küçük kız başını ninesinin kucağına kapamak gereğini duyar Bazan da içinde dayanılmaz bir arzu duyar gidip perdeleri aralamak ve dışarı bakmak, olan biteni gözlemek için, ama yapamaz. Bu resmi geçit öğlene kadar sürer ikindiye doğru tekrar başlar gidenler aynı nal sesslerini geride bırakarak dönmektedirler.

Küçük kız dayanamaz birgün ninesine yavaşça sorar 'Bu yüzlerce binlerce asker nereye giderler nerden dönerler'' O gün ninenin iyi günüdür sabırla anlatmaya koyulur '"Bir sultan vardır. Etrafı büyük duvarlarla çevrili kimsenin giremediği bir sarayda oturmaktadır. Bu sultan halkından çok korkmaktadır, kimse yüzünü görmemiştir. Nerdeyse ağzına giren burnu, kambur bir sırtı olduğu söylenmektedir. Belki de bu nedenle halkın içine çıkmak istememektedir. Ama akla en yakın olanı öyle zulüm yapmıştır ki çok korkmaktadır. Bir gecede bir konak halkını sarayburnundan denize attırdığı veya Yemen in bilinmeyen, adı duyulmamış bir kentine sürdüğü halk arasında anlatılmaktadır. Işte bu sultan Cuma günü sarayının dibine yaptırdığı camiye namaz kılmaya gitmektedir. Orada bile kendini güven altında duymayan sultanı korumak için bu binlerce asker Davutpaşa daki kışlalarından saraya gitmekte namazdan sonra da yine aynı yoldan yerlerine dönmektedirler ' Bu açıklama küçük kızın kafasına bir türlü yatmaz Sultanın korkusu yüzünden özgürlüğünün kısıtlanmasını kabullenemez amma büyüklerin baskısına çaresiz uyar

Aradan yıllar geçer Küçük kız büyümüş evlenmiş, bu asırın başında herkesi yaralayan olayları yaşamış ve o da bu yangından nasibini almıştır. Gönüllü olarak Çanakkaleye giden kocası iki yetimiyle onu dul bırakmıştır. Geçici bir süre Beylerbeyi'nde ablasının yanında kalmaktadır. Savaş bitmiştir. Yenilginin acısı yüreklerdedir Oturduğu ev Beylerbeyi Sarayına çok yakındır. Üst kattan bakınca bahçe görünmektedir. Sarayda insanların yaşadığına dair belirtiler vardır. Fakat kim oturmaktadır ne için kullanılmaktadır bilinmez. Bir sabah kalktığında bahçeden 7-8 kişinin bir tabutu taşıyarak sarayın iskelesinde beklemekte olan istimbota götürdüklerini görür. Eski merakı yine kabarır. Sorar sorar sorar .. sonunda öğrenir. Cuma namazına binlerce askerin gözetiminde giden sultan var ya meğerse bu sarayda sürgünde iken ölmüştür ve ölüsünü sekiz kişi taşıyarak götürmüştür.

İşte masalın başındaki bu küçük kız üç padişah altı cumhurbaşkanı görüp yaşamın acı tatlı her yanını yaşayarak bugüne gelmiş, ikide birde bana soruyor yenisi kim olacak diye. Ne merak ne sabır değil mi?

● "Toplu sözlesme görüsmeleri geciktirilirken, 'İşçiler zam aldılar bu nedenle zam yaptık' diyemezler"

"Şeker şirketine ucuz fiyatla kömür verilecektir. Sonra da Yeni Çeltek zarar ediyor diye yaygara koparacaklardır. Devrimci işçiler çalışmıyor diyeceklerdir"

Sendika ve maden işçileri kömürü çevre emekçilerine karaborsasız ulaştırma çabasında

Yeraltı Maden-iş kömüre yapılan zamma karşı çıktı

● "İŞVERENLER YAPTIKLARI BU ZAMLA YOKSUL HALKIMIZIN SOBASINDA YANAN ATEŞE SU DÖKMÜŞLERDİR"

● "ONLAR ELLERİNDEN GELSE İŞÇİLERİ KIRBAÇLA ÖLDÜRESİYE ÇALIŞTIRARAK KAR ETMEK İSTİYORLAR"

AMASYA(DEMOKRAT)

Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş.'nin kömüre zam yapması üzerine bir basın açıklaması yapan DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası Amasya Şubesi Başkan Vekili Yılmaz Tanjuay, "Takke düşmüş kel görünmüştür. Bir kez daha halkımız, işçilerimiz cezalandırılarak zamcılar, zalimler, faşistler kazandırılmak isteniyor" dedi.

Daha önce kantar teslimi 2500 lira olan kömürün 7.4.1980 gününden itibaren 3500 liraya çıkarıldığını, diğer taraftan 1.1.1980 tarihinden bu yana toplu iş sözleşmesini sonuçlandırmayıp ekonomik ve demokratik taleplerin tümünde uyuşmazlığa giden işverenlerin bu uygulamalarıyla suç üstü yakalandıklarını belirten Tanjuay şunları ifade etti: "Bir taraftan toplu iş sözleşmesi geciktirilir ve işçiler açlık, yoksulluk, zam ve pahalılıkla başbaşa bırakılırken işverenler artık 'işçiler zam aldılar bu nedenle zam yaptık' diyemeyecektir"

Yeraltı Maden-İş Sendikası Amasya Şubesi Başkanvekili basın açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer verdi:

"Şeker Şirketi'ne 1700 liradan kömür satan işverenler yaptıkları bu zamla yoksul halkımızın sobasında yanan ateşe su dökmüşlerdir. Çok iyi biliyoruz ki çok kısa bir süre sonra halkımıza satılan kömürün tonu 5000 liraya kadar yeniden yükseltilecektir. Şeker şirketine yine çok ucuz fiatla kömür verilecektir. Sonra da Yeni Çeltek zarar ediyor diye yaygara koparacaklardır. Devrimci işçiler çalışmıyor diyeceklerdir. Şeker Şirketi aslında Yeni Çeltek Linyit İşletmesinin en büyük ortağıdır. Onların amacı Şeker Şirketine ucuz kömür vererek zarar ediyor görünmek, bu sözde "zararı!" halkımızın aldığı kömürden çıkarmak, devrimci sendikal örgütlülüğümüze de bu arada kara çalmaktır. Geçmişte 980 işçi ile çıkarılan kömürü aynı miktarda 860 işçiye çıkarttırmaya çalışmaktır.

Onlar emekçi halkımızın ocağını söndürmek pahasına kâr etmek istiyorlar.

Onlar ellerinden gelse işçileri kırbaçla öldüresiye çalıştırarak kâr etmek istiyorlar.

Evet bir kez daha halkımız, işçilerimiz cezalandırılarak zamcılar, zalimler, faşistler kazandırılmak isteniyor.

Ancak örgütlü gücümüze dayanarak tüm olanakları değerlendiren sendikamız, çevremiz emekçilerine karaborsasız kömür ulaştırmış, sobalarında yanan ateşi sürekli kılmaya çalışmıştır. Bundan böyle de tüm olanaklarımızı zorlayarak ikinci zamdan önce hiç değilse bir miktar daha kömürü halkımıza ulaştırmaya çalışacağız."

Oleyis'e katılan Turizm-İş'in Başkanı görevden ayrılırken fazla mesai farkı istedi

HABER MERKEZİ

Bir süre önce DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası'na katılan Turizm-İş Sendikası'nın Genel Başkanı Rıza Erdoğan görevinden ayrılırken, fazla mesai farklarını vermesi için Oleyis Sendikası'nı mahkemeye verdi.

Rıza Erdoğan'ın Turizm-İş Sendikası'ndaki Genel Başkanlık görevi, bu sendikanın Oleyis'e katılmasıyla sona erdi. Erdoğan, bu arada Turizm- İş'in devamı olduğu savıyla, aynı isimle yeni bir sendika kurdu. Ancak, eski Turizm-İş'in tüzel kişiliği Oleyis'e katılmış olduğu için tüm borç ve alacakları da bu sendikaya geçiyordu. Bu nedenle, Turizm-İş Sendikası'nda çalışan tüm personelin ve bu arada Rıza Erdoğan'ın da kıdem tazminatları Oleyis tarafından ödendi.

Köprüde demir pas boya ile içiçe olan işçilerin kanında kurşun çıktığı ve zehirlenmeler olduğu belirtiliyor.

Galata Köprüsü'nün dubasını yerleştiren işçiler henüz maaş alamadı

ZÜLFİKAR GÜÇLÜ

Önceki gece saat 20.00 ve 04.00 arasında trafiğe kapatılan Galata Köprüsü'nün 40 milyona malolan yeni dubası yerine yerleştirildi.

1912 yılından beri hizmette bulunan Galata Köprüsü'nün toplam 45 dubasından 14'ü iptal edilmişti. Şu anda geri kalan 31 dubanın 16 dubası değiştirilmiş bulunuyor. 15 dubanın daha değiştirilebilmesi için 800 milyon gerektiği, 3 dubanın da her an batma tehlikesi olduğu, İstanbul Belediyesi Köprüler Müdürü Ahmet Karataş tarafından belirtildi.

Eski dubanın sökülüp, yenisinin yerleştirilmesinde 65 işçi çalıştı. İşyeri temsilcisi Ali Haydar Özcan bu arada şu açıklamayı yaptı.

"İşçiler, günde ortalama 130 bin aracın geçtiği köprüden gürültü ve sarsıntı nedeniyle ayrıca köprü boşluklarındaki hava cereyanı yüzünden sık sık sağlığını kaybetmektedir. Bu yüzden işçiye gürültüyü önleyici kulaklık verilmelidir. Köprüde demir pas boya ile içiçe olan işçilerin kanında kurşun çıkmakta ve zehirlenmeler olmaktadır.

Bu şartlar altındaki işçiler maaş, ikramiye, fazla mesai ve toplu sözleşmeden doğan haklarını alamamış durumdalar. Bu parasızlık özellikle anti-faşist, demokrat ve devrimci işçilerin çalıştığı belediyelerde görülmektedir. Başbakan Belediye Başkanı'na "işyerlerinizde tüm solcuları işten atarsanız istediğiniz kadar parayı veririm" diyerek belediyeyi tehdit ediyor.

Ay başında almamız gereken maaşlarımızı ikinci ay alabiliyoruz. Tüm bu şartlara rağmen, bizi parayla susturamıyacaklardır. Bizim kurtuluşumuz, emekçi halkın kurtuluşuyla olacaktır."

KISA KISA

● KAYSERİ — Kısa adı ÇİNKUR olan Çinko-Kurşun Metal Sanayi Anonim Şirketi Genel Kurulu geçtiğimiz günlerde yapıldı. Seçimlerde, 1 yıl daha görev yapmaları gereken demokrat üç yönetici, kurul dışı bırakılarak yönetim kurulu AP'lilerden oluşturuldu.

Bu konuda görüşlerini bildiren ÇİN-KUR işçileri:

"Fabrikamız bilindiği gibi ilericilerin çalıştığı bir yerdir. Onun için de önce fabrika faşistleştirilmek istendi. Direnmemiz sonucu faşistler işe alınamadı. Şimdi ise AP'liler yönetime getirildi. Ve fabrika Tariş'e benzetilmeye çalışılıyor. Ancak herkes şunu iyi bilmelidir ki mücadelemizde sonuna kadar direnecek ve ÇİN-KUR'u faşistlere teslim etmeyeceğiz." dediler.

● AYANCIK-SİNOP — Sinop ilinin Ayancık ilçesine bağlı Yenikonak Bucağı jandarma karakol komutanının yöre halkına eziyet ettiği ve sudan bahanelerle devrimcileri karakola çekerek işkence yaptığı ileri sürüldü. Halk, Veli Sezer'in görevden alınması için imza kampanyası açtı.

Karakol komutanının, duvarlara yazı yazanları söyletmek için 13 yaşındaki bir çocuğu karakola çekerek dövdüğü ve vücuduna elektrik verdiği iddia edildi.

ADANA — Adana Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü'nce, Mirzaçelebi Mahallesinin ortasına yığılan çöplerin çevreye tehlike saçtığı bildirildi.

Mahalle halkı ve çevrede bulunan esnaf, çöplüğün çevredeki esnafların sağlığını tehdit ettiği gibi, mahalle halkının sağlığını da sürekli tehdit ettiğini belirterek belediyenin çöpleri burdan kaldırmasını istediler.

● MALATYA — Malatya Sağlık Koleji öğrencileri, 12 Mart'ta yapılan kep giyme törenine katılan velilerden toplanan paraların, müdür kanalıyla, ülkü ocaklarına verildiğini, yine müdürün okuldaki faşistlerle birlikte kendilerini dövdüğünü, zaman zaman da erkek faşistlerin gecenin geç saatlerinde, sarhoş bir halde kızların yatakhanesine girmeye çalıştığını öne sürdüler.

● BİLECİK — Bilecik Devlet Hastanesi'nde bir apandisit ameliyatı için 4200 liralık ilaç istendiği öne sürüldü.

Edinilen bilgilere göre, Söğütlü İlçesi Çaltı köyünden Ali Kılıç adlı yurttaş apandisit ameliyatı olacak oğlunu, Bilecik Devlet Hastanesi'ne götürdüğünde doktor tarafından karşılığı 4200 lira tutan bir reçete yazıldı. İlaçların yalnız kendi hastası için değil, diğer hastalar için de yazıldığını öne süren hasta sahibi Ali Kılıç:

"Devlet Hastanesi'ndeki parasız bakımdan vazgeçtik. Hiç değilse hastanenin ilaç gereksinimi bize yıkılmasın" şeklinde konuştu.

● KARAİSALI-ADANA — Karaisalı Lisesi'nde devrimci öğrenciler üzerindeki faşist baskıların giderek yoğunlaştığı ve bazı öğrencilerin bu yüzden okulu terketmek zorunda kaldıkları, faşistlerin sınıfların duvarlarına bozkurt resimleri astıkları, ancak okul yönetiminin buna ses çıkarmadığı ve aksine desteklediği ileri sürüldü.

Demirel İktidarı döneminde okul müdürlüğüne atanan MHP eğilimli Zamir Genç tarafından korunduğu savunulan faşistlerin "devrimciler bu okulda okuyamaz, devrimciler bu okuldan diploma alamaz" diye ilerici öğrencileri tehdit ettikleri ve okulu terketmeye zorladıkları bildirildi. Ortaokul birinci sınıfta okuyan Nergizlik Köyü'nden 4 öğrencinin faşistlerin baskı ve tehditleri yüzünden okulu terketmek zorunda kaldıkları öğrenildi.

Geçtiğimiz yıl yapımına başlanan 35 dersanelik okul ve öğretmen evleri ödeneksizlikten bitirilemiyor

Pilot bölge seçilen Tunceli'de eğitim hizmetleri durdu

● Öğretmen okulunun kapatılmasından sonra sürülen 43 öğretmenin yerine yeni atamaların yapılmaması öğrencileri yıl kaybıyla karşı karşıya bıraktı

TUNCELİ(DEMOKRAT)

Hükümetçe ilan edilen pilot iller arasında sayılan Tunceli'deki Milli Eğitim Hizmetleri için ödenek ayrılmadığı, yalnızca ilk öğretim hizmetleri için ayrıldığı belirtilen 18 milyon liralık ödeneğin de bugüne kadar gönderilmediği bildirildi.

Tunceli Milli Eğitim yetkilileri, geçtiğimiz yıl yapımına başlanan 35 dersanelik ilkokulun ve öğretmen evlerinin de ödenek yokluğundan tamamlanamadığını belirterek şunları söylediler:

"Bu ne biçim pilot bölgedir ki bir taraftan öğretmen ve idareciyi başka yerlere sürgün et, bir taraftan ödenek gönderme, diğer taraftan ise pilot bölgedir de. Biz artık vatandaşın karşısında yalancı duruma geldik. Örneğin Öğretmen Lisesi'ni kapatarak askeri birliğe devret, Yapı Meslek Lisesi'nden 10, Kız Meslek Lisesi'nden 18, Tunceli Lisesi'nden 15 öğretmeni başka yerlere sür, yerine halen öğretmen ve idareci ataması yapma. Okulların tatiline şurda iki ay kaldı. Biz eğitim ve öğretimi okul katipleri ve müstahdemlerle mi yürüteceğiz? Bu kadar öğrenciyi böyle ortada bırakmak mı pilot bölge oluyor? Buna 'kalkındırmak' değil, geri bıraktırmak için seçilen bölge demek daha doğru olur sanırız."

Bu arada sürülen toplam 43 öğretmen ve yöneticinin yerine atamalar yapılmadığı için Tunceli okullarındaki öğrencilerin sene kaybıyla karşı karşıya bulundukları, bunun için aralarında AP İl Başkanı Bekir Şener ile Belediye Başkanı Veli Aytaç'ın da bulunduğu bir heyetin, Ankara'da hükümet yetkilileri nezdinde sürgünlerin hiç değilse sene sonuna kadar durdurulması yolundaki girişimlerinin sonuçsuz kaldığı bildirildi. AP İl Başkanı ve Belediye Başkanı bu konuda şu bilgiyi verdiler:

"Bakanlıklara girmek bile olanaksız. Gittiğimiz her yerde olumsuz cevapla karşılandık. Bize verilen cevap, 'bu bir hükümet politikasıdır, ne yapılması gerekiyorsa o yapılıyor' oldu."

Oleyis İzmir Efes Oteli'nde greve hazırlanıyor

İZMİR(THA)

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası ile Emekli Sandığı'na ait Büyük Efes Oteli işvereni arasında bir süredir sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca 500 kadar işçinin greve hazırlandığı bildirildi.

Oleyis Sendikası Ege Bölgesi Merkez Şubesi yetkililerinden edinilen bilgilere göre, bir süre önce başlayan görüşmelerden olumlu bir sonuç alınmaması üzerine, başta ücret ve sosyal haklar ile ilgili hükümleri kapsayan uyuşmazlık maddeleri uzlaştırma kuruluna götürüldü. Sendika yetkilileri, uzlaştırma kurulu kararının açıklanmasından sonra Büyük Efes Oteli'nde kesin tavır belirleyeceklerini söylediler.

Hava-İş uçakların bakımının yapılması teklifinden vazgeçti

HABER MERKEZİ

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı'nda Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası'nın 52 gün önce başlattığı grev sürerken, Hava-İş tarafından uçakların bakımının yapılması yolunda daha önce hazırlanan bir tekliften vazgeçildi.

Grevin sona ermesiyle birlikte "20 günden evvel" uçakların çalışamayacağını belirten Hava-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Cavit Güngör, apronda bekleyen uçakların bakımını yaparak grevden iki-üç gün sonra hizmetin başlaması ve turizm mevsimine girilen şu dönemde daha büyük zarara uğranılmaması için işverene götürecekleri uçakların bakımı yolundaki tekliften vazgeçildiğini belirtti. Güngör, böylesine bir karara varmalarındaki nedeni şöyle açıkladı:

"THY üst yönetimi iki gün önce bize 22 maddelik bir öneri paketi sundu. Bu pakette kısaca sendikalar ortadan kalksın deniyor. Paketteki Kadro İstihdam Kurulunun, personel alımının, vardiya çalışma düzeninin tamamen kendi denetimlerine verilmesi, sözleşmeli personel alımı ve İş Yasası'ndaki birçok maddeye ilişkin öneriler ile bizi yok etmeyi amaçlıyorlar. Bu ekonomik koşullarda biz isteklerimizden vazgeçip, emekçi kardeşlerimizin haklarını savunmaktan geri duramayız. Haklarımızı alıncaya kadar mücadelemizde kararlıyız. Bütün bu yasal haklarımızı savunmak bakanın deyimiyle ideolojikse, biz de ideoloji yapmaya devam edeceğiz."

THY'nin günde 50 milyon zarar ettiğini de söyleyen Genel Başkan Vekili Güngör, "yabancı şirketler grev süresince 3,5 milyarı aşkın para kazandılar. Oysa bizim istediğimiz grevin balangıcında 3 milyara yaklaşan bir para ve diğer sosyal hakları içeriyordu. Hükümet ve işveren bu duruma göz yumdu." dedi.

Bodrum Lisesi'nden altı öğretmen sürüldü

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Aralarında Bodrum Lisesi Müdürü Mehmet Kınay'ın da bulunduğu altı öğretmenin çeşitli illere sürüldüğü ve ailelerinin parçalandığı bildirildi. Aynı okulun öğretmenlerinden MHP eğilimli Yusuf İkram Ergül Lise Müdürlüğü'ne getirildi. İlçede görevli 17 öğretmenin daha sürgün kararnamelerinin hazırlandığı ileri sürüldü.

Sürgün edilen öğretmenlerden Hatice Yücel ve Ali İhsan Yücel'in Niğde, Abdülkadir Arıcan ve Bora Ceyhan'ın İzmit, Mehmet Okyay'ın Yatağan Menteşe ve Lise Müdürü Mehmet Kınay'ın ise Adapazarı'na verildiği anlaşıldı.

Haklarında herhangi bir soruşturma yapılmadan ve hiçbir gerekçe gösterilmeden öğretmenlerin sürülmesi öğrenci, öğretmen ve veliler tarafından tepkiyle karşılandı.

Çevrede demokrat olarak bilinen lise müdürünün görevinden alınmasından sonra yerine aynı okulun öğretmenlerinden MHP eğilimli Yusuf İkram Ergül getirildi.

Fikret DRANAS
(1958 - ...)

Acı bu haber yakınsa bize,
Ölüm canımızdan bir
parça ise,
Ve ağızlarımızdan
düşmüyorsa türküler
Önümüzdeki engellerbir bir
gelecektir dize

Eskişehir'de faşist
katillerce katledildi.
Anısı yaşıyor.

TÜM-HUKADER

Demokrat: 1333

Mahmut DOĞAN
(1954-......)

5 Nisan'da Eskişehir'de Demokratik hak ve özgürlükler mitingine katılırken insanlık düşmanı faşist katiller tarafından katledildi.
Anısı yaşayacak.

Malatya; Ailesi ve yakınları

(Demokrat: 1343)

ONUR ORCAN
(1961-...)

Ölenler
Döğüşerek öldüler.
Güneşe gömüldüler
Vaktimiz yok onların
matemini tutmaya
Akın var
Güneşi zaptedeceğiz
Güneşin zaptı yakın

ÇAĞLAYAN LİSESİNDEN ARKADAŞLARI

Demokrat:1342

Antakya'da 44 kişi gözaltına alındı

Malatya'da TÖB-DER üyesi bir öğretmen öldürüldü

Malatya'da Gazi İlkokulu Müdürü ve Töb-Der üyesi Halit Ertaş görevinden çıkıp evine giderken Kışla Caddesi'nde bir grup faşistin silahlı saldırısına uğradı. Ertaş aldığı çok sayıda kurşun yarası sonucu olay yerinde öldü.

Olayın saat 18'de meydana geldiği ve Halit Ertaş'ın cesedinin otopsi için Malatya Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi.

Evli ve 4 çocuk babası olan Halit Ertaş, Elazığ'ın Palu ilçesinden olup, Töb-Der'in faal üyelerinden biri olarak tanınıyordu. Ertaş faşistler tarafından bu özelliğinden dolayı çeşitli defalar ölümle tehdit edilmişti.

ANTAKYA'DA 44 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

6.Kolordu ve Adana, K.Maraş, Adıyaman, Gaziantep, Antakya illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Antakya'da çeşitli olaylara karıştıkları gerekçesiyle THKP–C Acilciler ve İlerici Gençler Derneği yanlısı 44 kişinin yakalanarak gözaltına alındığını açıkladı. Açıklamada çeşitli olaylara karıştıkları güvenlik kuvvetleri tarafından belirlenen 75 kişiden 44'ünün yakalandığı ve haklarında gerekli soruşturmaya başlanıldığı da bildirildi.

MENEMEN'DE BİR MUHTAR FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Menemen Maltepe Köyü muhtarı, Rasim Or bir faşistin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Görgü tanıklarının verdiği ifadeye göre, muhtarla faşist Hilmi Gündüz arasında tartışma çıktı. Tartışmadan sonra olay yerinden uzaklaşan muhtara arkadan ateş eden faşist Hilmi Gündüz olaydan sonra vakalandı.

İSTANBUL BEŞİKTAŞ'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Beşiktaş Spor Caddesinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Ömer Recai adlı bir kişi vurularak öldürüldü. Levent'ten önceki gün çalındığı bildirilen bir otodan açılan ateş sonucu öldürülen Ömer Recai'nin siyasi görüşü belirlenemedi. Silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

● Küçükköy'de Hürriyet Mahallesindeki bir işyerine gelen silahlı bir kişi dükkânda bulunan Hayrettin Öcal ile Ali Sait adlı kişileri vurarak öldürdü. Olay yerinde "Herşey THKP–C için, herşey zafer için" yazılı bir bildiri bulunduğu bildirildi. Silahlı kişi olaydan sonra kaçtı.

●Çeliktepe'de kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Münir Kaya adlı bir kişi vurularak öldü. Olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığı araştırılıyor.

●Dün gazetelere telefon eden bir kişi İstanbul'da 12 kişinin öldürülmesi ile sonuçlanan olayları üstlendiklerini belirterek şöyle dedi: "Son günlerde artan faşist katliamları, Adana ve Eskişehir'de öldürülen 7 devrimcinin ve Türkeş'in barış çağrısına cevap olarak, hareketimizin militanları tarafından 12 halk düşmanı cezalandırılmıştır. Bunlar Bayrampaşa'da ispiyoncu ve MHP üyesi Kâzım Memili ile oğlu, 3 devrimcinin katili ve MHP üyesi Zeki Memili, ispiyoncu ve MHP üyesi Mestan Küpeli, Pazariçinden MHP üyesi, çevrede devrimcileri ispiyon eden terzi Halil Yıldız Şenkol, Alibeyköy'de MHP'ye maddi yardım yapan bakkal Şükrü Bölükbaşı ve 2 oğlu, olay sırasında kendisine ihtar edildiği halde silahına sarılan bir bekçi, Güngören'de Kaya Mutlu, Ahmediye'de 1 bakkal, 500 Evler'de 2 muhasebeci (MHP üyeleri), hareketimizin militanları tarafından cezalandırılmıştır. Herşey THKP C için, herşey zafer için."

●Bakırköy Asmalı Sokak'ta kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Polis Memuru Osman Tekin ağır yaralandı. Yaralı polis memuru Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtıkları belirlendi.

● Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ve Mimarlık Yüksek Okulu Öğrenci temsilcilikleri ortak bir açıklama yaparak okullarında yapılan aramadan sonra 26 kişinin gözaltına alınmasını kınadı. Açıklamada ayrıca, kütüphane ve yayın bölümlerinin de kapatıldığı bildirilerek, Mimarlar Odası çalışanı Eflatün Üstünay'ın gözaltına alınması da kınandı.

● Aksaray Ahmediye Rağbet Sokak'ta bakkallık yapan Yusuf Çobanoğlu, kimliği belirlenemeyen iki kişi tarafından açılan ateş sonucu öldürüldü. Olay yerine "Her şey THKP-C için, her şey zafer için" yazılı bir bildiri bırakıldı. Çobanoğlu'nun bir sene önce Kars'tan geldiği bildirildi.

● İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri okullarındaki baskıyı ve okul idaresinin tutumunu protesto etmek amacıyla başlattıkları boykot iki gündür sürüyor. Öğrenciler derslere zorla sokulduklarını, okuldaki güvenlik kuvvetleri tarafından tartaklanıp, dövüldüklerini söylediler. Derslere düzenli olarak devam ettiklerini ve okulda herhangi bir olayın olmadığını belirten öğrenciler sorunlarını okul yönetimine anlattıkları halde kayıtsız kalındığını öne sürdüler.

KEŞAN'DA İKİ DERNEK BOMBALANDI

Edirne'nin Keşan ilçesinde TÖB–DER ve Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği binalarına faşistler tarafından patlayıcı madde atıldı. Gece geç saatlerde aynı anda meydana gelen patlamalarda can kaybının olmadığı bildirildi. Yurtsever Devrimcisi Gençler Derneğinin uzun süredir kaymakamlık emri ile kapalı olduğu, TÖB–DER binasında da Yerel Öğretmenler Derneğinin Faliyette bulunduğu açıklandı. Her iki dernektede geniş çapta hasar meydana geldiği öğrenildi.

BALIKESİR'DE FAŞİSTLER HALKA ZORLA GAZETE SATIYOR

Balıkesir'in bazı semtleinde faşistlerin halka zorla gazete sattığı bildirildi. Gazeteyi almıyan halka silah çeken faşistlerin akşamları sokakta sağa sola rastgele ateş ettikleri öne sürüldü.

BEYŞEHİR'DE 16 ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

Beyşehir Lisesi'nde 16 öğrenci Suçüstü Mahkemesi'nce tutuklandı. Alınan bilgiye göre bir grup öğrenci okul koridorunda sloganlar söyleyerek gösteri yaparak okul yöneticilerini istifaya çağırdı. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri gösteri yapan öğrencileri yakalayarak gözaltına aldı. Öğrenciler Suçüstü Mahkemesi'nce tutuklandı. Tutuklanan öğrenciler şunlar: Halal Çay, Faruk Güzel, Erhan Sarışan, Abdurahman Çetin, İbrahim Kırıcıoğlu, Celal Baysal, Abdurahman Tuzluca, Harullah Bal, Mehmet Kitay, Musa Özer, İsar Pınar, Mehmet Karagöz, Mehmet Ecelikli, Ahmet Esel, Nevzat İnce ve Mehmet Yıldızoğlu.

ANKARA'DA İKİ AİLENİN EVİ FAŞİSTLERCE KURŞUNLANDI VE BOMBALANDI

Kurtuluş semtindeki Samur Sokak'ta demokrat bir ailenin oturduğu ev bir grup faşist tarafından bombalandı. Bu evin bombalanmasından yarım saat kadar sonra aynı bölgede bulunan CHP'li bir muhtarın evi önce kurşun yağmuruna tutuldu, daha sonra da bomba atılarak tahrip edildi. Her iki bombalama olayında da can kaybının olmadığı ancak evlerde büyük hasar meydana geldiği öğrenildi.

ESKİSEHİR'DE İKİ FAŞİST YAKALANDI

Eskişehir'de bir süre önce mitinge giden bir grup devrimciye ateş ederek 5 kişinin ölümüne, 4 kişinin de yaralanmasına neden olan iki faşist yakalandı. Yetkililer olayla ilgili olarak çok yönlü araştırmaların sürdüğünü ve özel bir timin kurulduğunu bildirdi. Çalışmalar sırasında elde edilen bilgilerin Cumhuriyet Savcılığına verildiği öğrenildi.

● Eskişehir'in Yediler semtinde bulunan Emek-Cafe'nin önüne konulan bomba güvenlik kuvvetlerince tesirsiz hale getirildi. Çanta içinde kahve önüne konulan bombanın patlaması halinde can kaybı meydana gelebileceğini söyleyen emniyet yetkilileri bombanın siyasi gerginlik yaratmak amacıyla yerleştirildiğini söylediler . .

Öğrenciler telgraf çekmek için PTT önünde kuyrukta beklerken

İnönü Lisesi öğrencileri gözaltındaki arkadaşlarının bırakılmasını istedi

ANKARA (DEMOKRAT)

İnönü Lisesi öğrencileri ve velileri, 2 nisan günü gözaltına alınan 11 öğrencinin serbest bırakılması için Genel Kurmay Başkanı, Başbakan, İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanı'na telgraf çektiler.

Aydınlıkevler Türk–İş bloklarındaki İnönü Lisesi öğrencileri, 2 Nisan günü 10 arkadaşlarının aynı günün gecesi de, bir kız arkadaşlarının gerekçesiz yere gözaltına alındığını söylediler.

Önceki gün, Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren, Başbakan Süleyman Demirel, İçişleri Bakanı Gülcügil ve Adalet Bakanı Ömer Ucuzal'a çekilen telgraflarda, gözaltındaki öğrencilere işkence yapıldığı belirtildi.

TRABZON'DA BİR KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Trabzon'da bir süre önce sağ görüşlü Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencisi Osman Gedikli'nin öldürülmesi olayına karıştığı iddia edilen Mustafa Cansız adlı bir kişi gözaltına alındı. Cansız ilk sorgusundan sonra tutuklandı.

ŞIRNAK KURTALAN VE BATMAN'DA 2 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ 3 KİŞİ YARALANDI

Siirt'in ilçelerinde meydana gelen olaylarda 2 kişi öldürüldü, ikisi öğrenci 3 kişi yaralandı.

Şirnak ilçesi Kırkağaç köyünde Ömer ve Ferhat Yıldırım adlı iki kardeş kimlikleri saptanamayan kişilerce pusu kurularak kurşunlandı. Ömer Yıldırım aldığı yaralar sonucu olay yerinde öldü. Ağır yaralanan Ferhat Yıldırım Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Kurtalan ilçesinin Yanarsu bucağında Veysi Nayman adlı bir kişi, kimlikleri belirlenemeyen 4 kişi tarafından yaylım ateşine tutularak öldürüldü.

● Batman'da gece geç saatlerde evlerine giden iki Batman Lisesi öğrencisi ağır yaralandı. Önce Sağlık Caddesinde kimlikleri belirsiz iki kişinin açtığı ateş sonucu Abdullah Kanıpak adlı lise öğrencisi ağır yaralandı. Daha sonra Kısmet Mahallesinde yine iki kimliği belirsiz kişinin açtığı ateş sonucu lise öğrencisi Fahri Ekmen ağır yaralandı. Her iki yaralı da Batman SSK Hastanesinde tedavi altına alındı.

Kayseri'de öğretmenlere saldırılar yoğunlaşıyor

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Kayseri Lisesi'nden ikinci dönem başında başka okullara sürgün edilen öğretmenlerin, lisede olan bazı işlerini takip etmek için geldiklerinde çeşitli saldırılara uğradıkları öğrenildi.

Kayseri Lisesi'ni faşist bir yuva durumuna getirmek için çaba sarfeden faşistlerden Müdür Yardımcısı Osman Özdemir maaş nakil işlemini yaptırmak için okula gelen sürgün öğretmenlerden Hüseyin Kılıç'ı polislerin gözü önünde saldırarak dövdü. "Komünist öğretmenlerin burda işi ne" diyerek Kayseri Lisesi eski Edebiyat Öğretmeni Hüseyin Kılıç'ı yumruklayan Müdür Başyardımcısı Osman Özdemir hakkında, polis tarafından hiç bir işlemin yapılmadığı belirtildi. Dövülen öğretmen Hüseyin Kılıç'ın durumu protesto ederek o anda öğrencilerin dövülmemesi için okula gelen velilere durumu anlatması üzerine başka bir olay nedeniyle okula gelen emniyet müdürünün dövülme olayı ile değil, öğretmenin durumu velilere anlatması ile ilgilenerek Hüseyin Kılıç'a "velileri kışkırtma" diyerek polis otosunda bir süre alıkoydurduğu gözlendi.

Öte yandan Kayseri'nin tüm okullarında polis ve idare desteğinde faşist terörün kol gezdiği, öğrencilerin ilerici olanlarının okullara alınmadığı, gelenlerin ise faşist öğrenciler tarafından dövüldüğü, dövülme olaylarının sayılamıyacak düzeye ulaştığı belirtiliyor.

Okullara sokulmayan öğretmenler, can güvenliğinin sağlanması konusunda hiç bir çaba göstermeyen, aksine faşistlerin okullardaki terörüne göz yuman başta Vali Babür Ünsal olmak üzere tüm sorumluları kınadıklarını belirttiler.

Bu arada birçok öğretmenin can güvenlikleri olmadığı için çevre köy ve ilçe okullarına gitmek için valiliği ve Milli Eğitim Müdürlüklerini zorladığı öğrenildi. Bu konuda görüşünü belirten eski müdür yardımcılarından olan bir öğretmen "Liselerde polis desteğinde faşizmi etkin kılmanın en güzel örneği verilmektedir" dedi.

Arkadaşlarının okuldan uzaklaştırılmasını protesto eden Darüşşafaka Lisesi öğrencileri

Darüşşafaka Lisesi öğrencileri 7 öğrencinin okuldan atılmasını protesto etti

HABER MERKEZİ

Darüşşafaka Lisesinde 7 arkadaşlarının gerekçe gösterilmeksizin okuldan atılmasını protesto eden öğrenciler geçtiğimiz hafta okul içinde bir protesto gösterisi yaptılar. Gösteri sırasında "Öğrenci kıyımına son, Yaşasın Öğrenci Birliği" gibi sloganlar atan öğrenciler idareyi protesto eden konuşmalar yaptılar. Daha sonra "Öğrenci kıyımına son-Öğrenci Birliği" yazılı bir pankartı idarenin karşısına asarak dağıldılar.

MALATYA(DEMOKRAT)

Eskişehir'de yapılan Demokratik Hak ve Özgürlükleri Koruma Mitingi'ne faşistlerin ateş açması sonucu ölen Mahmut Doğan Malatya'da arkadaşları ve ailesi tarafından toprağa verildi. Cenaze töreninde yapılan faşizmi kınayıcı konuşmalardan sonra devrim andı içildi ve dağılındı.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Böyle başa böyle traş

Gazetelerin bazılarında Faik Türün'ün AP'den aday gösterileceği en güçlü adayın bukişi olduğu yazılıp çiziliyor. Sayın General'in Cumhurbaşkanı olacağını düşünen bazıları şimdiden sevinmeye başlamışlardır. Kimler mi?

Örneğin, "güçlü Başkan" isteyenler, Anayasa değişikliğinde Başkanlık yetkilerinin artırılmasından yana olanlar Sağ güvençli güçlerin elebaşıları, kontrgerillacılar ve hele hele eskiden Mahkeme Başkanı olan emekli generaller ve de işkenceciler...

Ama biz Demirel'in Faik Türün'ü "kerhen" aday gösterse bile, Cumhurbaşkanı seçilmesine yardım edeceğini sanmıyoruz. O geniş yetkiler ister ama başkaları için değil... Kendisi için...

Bu nedenle Faik Türün'ün adaylığını destekler ama seçilmesi için değil harcanması için... Bazı emekli subay ve generallerin -Tabii meclislerde üye olanlardan- bunu Paşa'nın kulağına fısıldadıkları ama Türün'ün bunları dinlemediği söyleniyor Ankara politik çevrelerinde...

Galiba o "Ya Devlet başa ya kuzgun leşe" hesabındaymış... Ne diyelim... Valla kendi bilir... Biz koskoca dört yıldızlı generale akıl öğretecek değiliz ya...

YA SEÇİLİRSE?

Demokrat Nasreddin Hoca

Güncel bir fıkra

Herkesin bir arayış içinde olduğu bu günlerde hocamızın güncel sayılabilecek bir fıkrası:

Günlerden bir gün, subaşının merkebi kaybolmuş. Subaşının adamları da Hoca'yı bağına giderken görünce,

—Hoca, hepimiz bir tarafa dağılıp arayacağız merkebi. Hazır gidiyorsun, sen de bir zahmet bağlara bakıver.. demişler.

"Peki" deyip bağa yollanmış hoca. Bir yandan da bir türkü tutturmuş. Hem söyler hem gidermiş. Nasreddin bu neşeli türküyü söyleye söyleye giderken köylülerden biri durumu görüp,

—Aman hoca, bu nasıl eşek arayış?.. diye sormuş.

Hoca istifini hiç bozmadan cevabı yapıştırmış:

—Eeee, ne yaparsın, El elin eşeğini türkü çağıra çağıra arar!

* * *

Kulağınıza türkü sesleri ulaşmıyor mu?

...mabürolarında çalışan personelin işine de son verildi.

Bir tüccar yanlışlıkla Tunceli'ye öğretmen atandı

KONYA- Konya'nın Ermenek ilçesine bağlı Olukpınar köyünde tüccarlık yapan Bekir Bağcı'nın Tunceli iline öğretmen olarak atandığı öğrenildi.

Bekir Bağcı, öğretmenlik görevinden dört ay önce istifa suretiyle ayrıldığını ve tüm işlemlerini tamamladığını, bu atamaya bir anlam veremediğini belirtti.

Aman işinizde gücünüzde sağlam yere oturun. Bu adamların sağı solu hiç belli olmaz. Adamı yanlışlıkla bakan filan da yapabilirler. Aman ha!

ÇİVİLEME

Mülk ve yük

TİSK Genel sekreteri İbrahimoğlu: "Grev hakkı mülkiyet hakkının üzerinde değildir" demiş.

Çok doğru söylemiş TİSK Genel Sekreteri.

Grev hakkı mülkiyetin üstünde olsaydı eğer, emekçiler bugün onların mülklerinin ağırlığı altında ezilip dururmuydu hiç.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 - Ekonomik faaliyetin yöneldiği çeşitli amaçların gerçekleşmesine yarayan araçların bilgisi, 2 - Kimya terminolojisinde ikiyi belitmek için kullanılan yabancı kökenli sözcük, 3 - Kurnazlık, hilecilik anlamında bir sözcük, 4 - Belli bir yere göre saat, 5 - TERSİ: İyi bakım ve ilaç tedavisi - Nazi Almanyasında vurucu gücün simgesi 6 - Teli akım geçirmeyen bir madde ile kaplama, 7 - Değişikliğe uğrayan şeylerde değişmeden kalan varlık - İspanya'da boğa güreşlerinde söylenen bir söz, 8 - Bir renk - TERSİ: Tartı aracı, 9 -Kimi araçların yollarına döşenen demir çubuk - Bir harfin adı - Bir bağlaç

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Metaların satılmasını sağlaması bakımından sanayici tarafından tüccara bırakılan artı değer parçası, 2 - Bir gezegen - Bir nota, 3 - Gemilerde yolcuların hizmetine bakan görevli, 4 - İçinde yakıtların yanıp issiz alev durumuna geçtikleri aygıt, 5 - Evin bir bölümü -Rusya'da ve İran'da ayrı bir sınıf oluşturan atlı asker. 6 - TERSİ: bir tür çıngırak - Uzaklık anlatan bir sözcük, 7 - Kokusu kuvvetli kolonya 8 - Eski Osmanlı devrinde padişahın özlük muhafızı, 9 - Güney Amerika'da bugünkü Peru ve civarında Kolomb'dan önce kurulmuş olan büyük yerli imparatorluğu - TERSİ: Bir yardımcı eylem sözcüğü.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2		■		■			■	■	
3									
4					■	■		■	
5		■				■			■
6									
7		■				■			
8			■						
9				■			■		

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 - Tasarruf, 2 - Ele - Tek, 3 - Kamutay, 5 - İLO - Nikel, 6 - Solmak - Me, 7 - İt, 8 - Egzotik, 9 - Nemrut - Te,

YUKARDAN AŞAĞIYA

1 - Teknisyen, 2 - 10 - Ge, 3 - Sembolizm, 4 - Alu - Or, 5 - Retina - Tu, 6 - İkilt, 7 - Utyuk, 8 - Fe - Eml, 9 - Kirletme.

ÖYKÜ

Aşkale Türküsü

– Faşistler tarafından Aşkale'de öldürülen maden işçisi Ali Taş'ın anısına

Yunus CAN

● Beyaz gelinlik gökyüzündeki pürüzsüz mavi, ılık ılık esen yel, titreşip duran binbir sarılı buğday tarlası, avuçları arasından gelinliğine kayan başağın verdiği tatlı ürperti, yanıbaşına konup kesik kesik öten serçe, hepsi ama hepsi güzeldi...

Beyaz mı beyaz gelinliği içinde düşledi kendini. Duvağı da başında. Göğüslerine dek uzanan buğday başakları arasında uçsuz bucaksız tarlada koşuyordu. Güleç.

Durdu. Adım adım, yavaşlayarak. Buğday sarısının binbir tonu dalgalanıp duruyordu esen yelde. Gökyüzünde mavi pürüzsüzdü. İçi doldu. Belki ilk kez başağın,ve gökyüzünün bu denli yakınında buluyordu kendini. Bedenini sarıp sarmalayan başaklardan birini kopardı. Sapını dipten kesti, attı. Başağı avuçlarının arasına aldı, iki elini birbirine sürtmeye başladı. Çocuksu.

Az ötesine öterek konan serçe olmasaydı, sağ elinin bileğinden gelinliğe akan başakla oynayıp duracaktı, daha bir süre. Unutuverdi oynamayı, serçeyi görünce. İzlemeye koyuldu. Merakla.

Beyaz gelinlik, gökyüzündeki pürüzsüz mavi, ılık ılık esen yel, titreşip duran binbir sarılı buğday tarlası, avuçları arasından gelinliğine kayan başağın verdiği tatlı ürperti, yanıbaşına konan ve kesik kesik ötüp duran serçe, hepsi ama hepsi yumuşaktı, güzeldi. Düşdü ne de olsa.

Yaşama sevinci her zaman böylesi anlarda mı vururdu insanın beynine, yüreğine?

* * *

Jandarma seslenmeseydi, düşlemeyi sürdürecekti. "Hadi bacım, git artık, akşam oluyor nerdeyse... Beklem boşuna, bu gece de ocakta kalacaklarmış... Çıkmayacaklarmış dışarı..."

* * *

Asker olduğunda, ayrı düşmüşlerdi birbirlerinden. İlk ve son olmuştu bu ayrılık. Bir daha ayrı düştükleri olmamıştı hiç. Askerliği de ayrılıktan saymazdı. Bilinen,beklenen bir ayrılık,bir töreydi, askerlik zamanı gelip çattığında, gitmek. İşte, kendisine seslenen jandarma gibi. Onun da mutlak, köyünde bekleşip duran bir karısı vardı. Kimbilir, belki jandarma da maden işçisiydi.

Gitmedi, bekledi. Gözleri maden ocağının ağzına, girişine takıldı. Yüzlerce asker ellerinde silahları, sessizce duruveriyorlardı orda. Sessizlik, iyiye işaret değildi. Korku doldu içine. Yakın olsun istedi ocağın giriş ağzına, kocasına. Az ötesindeki tümsekten koyverdi aşağıya kendini. Sonra da yamaca doğru tırmanmaya başladı.

* * *

Duvağı başından kayıyordu. Hem koşuyor, hem de duvağını tutuyordu. Buğday başakları zaman zaman diz boyuna iniyor, sonra tekrar göğüsleri hizasına geliyordu. Sanki kucaklar gibiydi, ayakları altında kayıp duran uçsuz bucaksız tarlayı. Bir an durup, oynamak geldi içinden, çocukluğunda oynadığı başak oyununu. Avuçları arasına sıkıştırdığı başağın, koluna doğru kayarken verdiği tatlı ürpertiyi duymak istedi. Durmadı. Koştu. Sağından solundan uçuşup duran serçelerin, insanı seven, insana çocukların gülümserken çıkardığı sesleri anımsatan ötüşleri de durdurmadı onu.

Gökyüzünün pürüzsüz mavisi, insanı saran başak sarısı, küçücük kanatları ile uçuşup duran serçelerin sesleri, hepsi güzeldi, hoştu ama yaşama sevinci için bütün bunlar yetersizdi işte... Bir şeylerin eksik kaldığı açıktı. Kuşkusuz asıl önemlisi, düşdü ne de olsa, bu olup bitenler.

Yaşama sevinci her zaman böyle eksik mi duyulurdu yoksa?

* * *

Yamacı tırmanıp da düze çıktığında, soluk soluğaydı. Şimdi çok yakınındaydı artık maden ocağının. Çömeldi, kimseler görmesin diye. Soluklandı. Öylece durdu kaldı, çömeldiği yerde uzunca. İşte, az önce kendisine seslenen jandarma da oradaydı. Dolaşıp duruyordu, omzuna takılı tüfeğiyle. Onu izlemeyekoyuldu. Bir yandan da olup biteni kavramaya çalışıyordu. "Ali'yi onlar vurdu... Köpekçiler..." Kocasının sözleriydi anımsadığı. "Aslan gibi çocuktu... Yol gösterirdi, o genç yaşında bize... Vurdular O'nu, sokak ortasında... Köpekçiler!... Bize gözdağı olsun diye..."

Bir başka gün, yorgun argın eve döndüğünde de, "İşten attı 20 arkadaşımızı yeni gelen köpekçi müdür..." demişti kocası. "Bu böyle gitmez... Üç yıl önce nasıl direndiysek, şimdi de öyle olacak... Başka yolu yok..."

İki gün sonra işçilerin ocaklara çekilerek direnişe başladıkları haberi geldi köye. Haber ulaşır ulaşmaz, çoluk–çocuk, ihtiyar–genç, kadın–erkek, ana–baba, bacı–kardeş topluca köyden madene koşuşmuşlardı. Jandarma yolda önlerine geçmiş, panzerler de ocağı kuşatmıştı. Kimseleri yaklaştırmıyorlardı ocağa. İçerdekiler, dışarıya haber salmıştı: "İşten atılan arkadaşlarımız yeniden işe alınıncaya, gaspedilen haklarımız verilinceye kadar ocaklardan çıkmıyacağız"

Ağlamıştı o gün. Bir şey olsun istemiyordu kocasına... Ölmesindi... Hem kocası ölsün istemiyordu, hem de O'nun arkadaşlarıyla birlikte ocaklara çekilmesini onaylıyordu içten içe. Tam beş gün, bu garip çelişkinin olanca ağırlığıyla bekledi durdu.

Gözlerini üstünden ayırmadığı jandarma koşmaya başlamasa, anılarını sürdürecekti. Yüreği daraldı. Daralmasıyla boşalması bir oldu. Sesini duyar oldu, küt küt atıp duran yüreğinin. Jandarmalar çepçevre mevzilendiler ocağın ağzına doğru. Kimi yere uzandı, kimi de ocağın ardında ayakta durdu. Bağırtılar, seslenmeler yavaş yavaş eridi. Ortalık sessizleşti.

* * *

Duvağı başından kaydı. Elini uzattı, tutamadı. Parmaklarının ucuna değen duvak, esintiye kapıldı. Süzüldü, süzüldü on–onbeş metre geriye başakların üstüne takıldı, kaldı. Geriye dönmedi, koşmayı sürdürdü. Tarla, sanki o aynı uçsuz bucaksız tarla değildi. O mu koşuyordu, yoksa tarla mı üzerine üzerine geliyordu?... Gökyüzünün pürüzsüz mavisi de kaybolmuştu. Serçeler de yoktu şimdi. Düş, düşlüğünü yitiriyormuydu ne?

Yaşama sevinci, her zaman böyle ansal mı duyulurdu yoksa?

* * *

Sessizliğe karışan korkusu daha durulmamıştı ki, uzaktan uzağa sesler duydu. Şaşırdı, korkusu büyüdü. Sanki, o masallarda sözü edilen canavarlardı yaklaşan. Bağırtı, homurtu değildi duyulan..Motor gürültüsüydü. Ürküntü verici. Yalnız o mu? Ya o sinirleri bozan madeni sesler? Önce panzerlerden birini gördü. Sonra ikincisini üçüncüsünü, dördüncüsünü ve beşincisini. Üstüne üstüne geliyordu sanki panzerler.

* * *

Koşuyordu. Duvaksızdı artık. Bir arkaya, bir öne omuzları üzerinden salınıp duran saçlarının örgüleri uçlarından çözülmeye başladı. Boğum boğum... Birinci boğum, ikinci boğum, beşinci boğum derken, örülü saçlar tümüyle çözüldü, esintiye kapıldı. Saçları ikide bir yüzünü dolduruyordu artık. Önünü göremez oldu. Gökyüzündeki mavi koyulaştıkça koyulaştı. Yer yer karardı. Başak sarısı, gökyüzündeki maviye uydu. Sarardıkça sarardı. Koyulaştı. Esinti durdu. Sessizlik çöktü doğaya.

Gök ilk gürlediğinde yere kapaklandı. Öylece kalakaldı. Yüzükoyun.

Yaşama sevinci her zaman böyle tersine mi dönüşürdü?

* * *

Panzerler, mevzilenen jandarmaların yakınında durdu. Motor gürültüleri, sinir bozucu madeni sesler giderek azaldı. Panzerler tek tek sustu.Yeniden bir sessizlik kapladı ortalığı.

* * *

Gök gürlemiyordu artık. Dinmişti. Sessizdi gökyüzü. Buğday tarlası, topyekün bir doğa. Gürleme öncesi gibi sessizdi , sakindi ortalık. Sarı mı sarı buğday tarlasında, beyaz gelinliği içinde yüzükoyun yatıyordu. Yüzünün sol yanı açıktı. Saçları dağınık. İlk yağmur tanesi tam gözkapağına düştü. İri mi iri. Düşer düşmez, yayıldı aktı, burnunun yanıbaşından ağzına doğru. Kurumuş dudakları ıslandı. Titredi dudakları, gözkapakları kıpırdadı.

Yaşama sevinci bir beklentinin dolup dolup boşalması mıydı yoksa?

* * *

"Çıkıyorlar!... Çıkıyorlar!..."

Kim bağırdı, ses hangi yönden geldi, anlamadı. Pek de önemli değildi kimin bağırdığı. Duyduğu, yeterdi O'na... Çıkıyorlardı işte. Çıkıyordu kocası işte... İlk, bunu düşündü. Kısa sürdü sevinci. Ya çıkar çıkmaz ateş ederlerse?... Yok, bu olamazdı .... O, "Hadi bacım evine git...." diyen jandarma yapmazdı, yapamazdı bunu. O'nun da bir karısı vardı, bekleyen.. O da köylüydü, yoksuldu. Gel gör ki emir kulu. Korku, yüreğine yürüdü iyice.

Ocağın ağzı sanki yanıbaşındaydı. Elini uzatsa değecekti ocağa. Gözleri; bir kıpırtı, bir ayak, bir el, bir baret görecek diye koşullanmış, donakalmıştı.

Her şey, birden bire oldu. İlk madencinin ocağın ağzında gözükmesi, jandarmaların ocağın ağzına doğru atağa geçmesi ve madeni çevreleyen tepelerden bir insan selinin ocak ağzına doğru akması, her üçü de aynı anda oldu.

* * *

Ne dudaklarındaki ıslaklığa aldırdı ilkin, ne de gözkapağındaki ıslaklığa. Ağlıyor sandı. Yanağına düşen ikinci yağmur damlası olmasa, aynı sanıyı sürdürecekti. İki, üç, beş, on derken milyonlarca milyarlarca yağmur damlası, birbiri peşisıra düşmeye başladı. Sicim gibi. Gökyüzü boşaldı. Döndü, sırtını verdi toprağa, öylece kalakaldı. Yağmura doymak istiyordu. Yüreği hafifledikçe hafifliyordu.

Yaşama sevinci, ıslak mı olurdu, ıslak mı yaşanırdı her zaman?

* * *

● Tepelerden ocak ağzına akan sel, ana - baba, bacı - kardeş, kız - kızan, ihtiyar genç, topyekün bir köydü. Önce şaşırdı, ardından sevindi. Korkusu dağıldı. İçi içine sığmaz oldu. Yüreğine sanki bir el değdi. Sımsıcak.

Tepelerden ocak ağzına akan sel, ana-baba, bacı-kardeş, kız-kızan, ihtiyar-genç, topyekün bir köydü. Önce şaşırdı, ardından sevindi. Korkusu dağıldı. İçi içine sığmaz oldu. Yüreğine sanki bir el değdi. Sımsıcak. Doldu, doldu, doldu ve çömeldiği yerden bir ok gibi fırlayarak, ocağın ağzına uzanan yamaçtan koyverdi kendini. Bitek kocası değildi artık düşünüp durduğu, üzülüp ağladığı, ürküp korktuğu.. Yüzlerce, binlerce insandı.

* * *

Sırılsıklamdı. İliğine kadar ıslaktı. İki yanına hafifçe bir-iki salındıktan sonra, yuvarlayıverdi kendini ıslak buğday başakları üzerinde. Sonra ayaklandı ve yeniden koşmaya başladı. Yağmur olanca yoğunluğuyla yağıp duruyordu. Bir değil, iki değil, milyarlarca yağmur damlasını yaşıyordu artık.

Yaşama sevinci, milyarlarca yağmur damlasını bir anda yaşamak demek değildi de neydi?

* * *

Ocaktan çıkan madenciler, bitkindiler. Açlık ve soğuk tüketmişti onları. Her şeye karşın, sakallı yüzleri güleçti. Tepelerden akan analar, bacılar, kardeşler, çocuklar, kızlar, kızanlar çepeçevre sardılar ocak ağzını. Jandarmalar bir-iki yarmaya çalıştılarsa, yaramadılar çemberi. Kadına, çoluğa çocuğa değmediler, değemediler. Çekildiler.

Bağıran bağırana... Ağlaşan ağlaşana... Sevinen sevinene... Kimi madencinin çocuğunu kucakladığı, hareketsiz öylece bir süre kaldığı görüldü. Kimi de yere çömeldi, gökyüzüne bakakaldı.

Kocası gülümsüyordu uzaktan uzağa. İtiş kakış yanıbaşına geldi. Bitkindi bitkin olmasına ya, diğer madenciler gibi gülümsüyordu. Önce bir güzel süzdü kocasını, sonra boynunu büktü, öylece kalakaldı. Gözleri doldu. Ağlıyordu.

* * *

Uçsuz bucaksız buğday tarlası bir bahar yağmurunun ardındaki sessizliği yaşıyordu. Doğa kendini dinliyordu sanki. Gökyüzü, eski pürüzsüz maviliğine açılıyordu yeniden. Başaktaki sarı, ıslak mı ıslaktı. Parıldıyordu. Bir serçenin sessizliği bozan kesik kesik öttüğü duyuldu uzaktan uzağa.

Yağmur ıslaklığıyla, gözyaşı birbirinden ayırt edilemiyordu. Ağlıyordu. Gülümsüyordu. Sağa-sola zikzaklar çizerek koşuyordu. Bazan da duruyor, yürüyor sonra yeniden koşuyordu.

Gelinliğin beyazlığı ufukta kaybolduğunda, gökyüzü alacakaranlıktı. Uçsuz bucaksız buğday tarlasında artık bitek başaklara takılı kalan duvağın beyazlığı vardı.

"Temiz" ve "Sıhhî" ayrımı

Murat BELGE

Aslında "temizlik" de ideolojik bir kavram. İki ayrı kültürden iki insan o kadar farklı şeyler anlayabiliyor ki temizlikten. Demek ki "temiz" kavramının içeriğini de son analizde kültür belirliyor. Neleri yaptığı zaman insan kendini temizlenmiş sayıyor (ya da evini, kentini v.b. temiz sayıyor); toplumdan topluma değişen bir şey bu.

Ortada temel bir ihtiyaç var şüphesiz. Bu ihtiyaç kendisi ortak. Hayatın devam edebilmesi için asgari bir temizlik, kültürden önce biyolojik olarak zorunlu. Bunu hayvanlar bile yapıyor, hem kendilerini hem de yuvalarını sık sık temizliyorlar. İnsanlar da bunu yapıyor, ama nasıl yapacaklarını kültürleri belirliyor.

Bizim için bir ulusal gurur konusudur, Avrupa'da pislikten geçilmezken bizim kanalizasyonlarımız, hamamlarımız,hattâ tuvaletlerimiz olması. Başka konularda daha şüpheciyimdir bu ulusal üstünlüklerimiz hakkında, ama temizlik konusunda övünmekte sonuna kadar haklıyız sanıyorum. Gerçekten, ortaçağda Parislilerin lağımları sokağın iki yanında akar, dışkılarını oturağa yapıp pencereden aşağı savururlarmış. Taht misali oturağına oturup nazırlarını huzura kabul eden haşmetli Ondördüncü Louis de bir başka harika. Yıkanmak da zormuş. Öyle ki çok kötü koktukları için parfümü icat etmişler.

Tabii şimdi bu durum biraz tersine dönmüş gibi görünüyor. Dünyanın bizim tarafımızda rasladığınız tuvaletlerin durumu tek başına yeterli örnek. Gene de, imkân meselesi bu. Su azlığı, tesisat yetersizliği v.b. Yani son analizde yoksulluğa bağlanacak şeyler.

Batı'nın bugünkü "temizlik" kavramının anlamı, aslında "sıhhi"dir. Çünkütemizlik orada bilim süzgecinden geçirilmiş bir kavramdır (daha doğrusu, bilim ideolojisinin süzgecinden). Dolayısıyla, temizliği yok eden şey, yani "pislik", analitik bir biçimde kendi kurucu ögelerine indirgenmiştir. Böylece, pisliğin ampirik tanımı epey zayıflamıştır (en azından, bizdeki tanımına göre). Örneğin mikrop gibi, pisliğin gözle görünmeyen bir sonucu, ampirik varlığından daha fazla önem kazanmıştır. İşte bu anlamda "sıhhi" leşmiştir "temizlik" kavramı. Biryeri mikroptan arındıracak tedbirleri almakla o yeri temizlemek, özdeş olmuştur. Deterjanın temizleyici hassasına bir kez inanmıştır. Deterjanı kullandıktan sonra geri kalanına hiç aldırış etmez Batılı.

Batı'da insan temizliği, temizlik ögesi sayılan şeylerle, yani su, sabun gibi nesnelerle mümkün olduğu kadar sık raslaşmak gibi bir anlam taşır. Kendini temiz sayan Avrupalı, günde bir kez olsun suyun içine girer. Ama banyo küvetindeki suya kendi kirini geçirdiğini, dolayısıyla üzerinden su akıtıp bundan iyice kurtulması gerektiğini nedense düşünmez. Öyle ki, kadının çıktığı suya arkadan kocasının girip yıkanması (ladies first) bile olağan ahvaldendir. Musluğun deliğini kapatır, o suyu yüzlerine çarpa çarpa yıkanırlar. Akar suyun faziletini genel olarak öğrenmemiştir Batı toplumu (Bunlarda, bizde de başka konularda olduğu gibi, ekonomik etmenler, tasarruf zorunluğu v.b elbette vardır). Daha neler yaparlar. Bir gün mutfağın yerine biraz su döktüm; iyilik sever bir arkadaş hemen bulaşık süngerini alıp sildi yeri. Bir başkası, bulaşık yıkadığımı bildiği küvette ayağını yıkadı. Her semtte bulunan otomatik çamaşır makinalarında, çoraplarıyla sofra örtülerini bir arada yıkarlar. Şimdi, temizlik midir bu?

Değildir, pisliktir diyemeyeceğim. Baştan "teorik tavır aldım" çünkü. Temizlik ideolojik olarak belirlenir, son analizde, belirli bir kültürel yapı içinde, temizlik etkisi yaptığına inanılan işlemleri yerine getirmektir dedim. Bu sanırım doğru da, Batı'nın temizliğini, ne kadar "sıhhi" olursa olsun içime sindiremiyorum.

Sanırım iki kültürün de birbirinden alacakları var. Biz belki suya daha sık girmeliyiz; onlar suya girince ne yapmak gerektiğini daha iyi öğrenmeli. Biz temizliğimizi daha sıhhi, onlar sıhhiliklerini daha temiz yapmalılar. O zaman belki ideolojik "temizlik" yerine, "teorik/bilimsel" temizlik mümkün olur.

KÜLTÜR BAKANLIĞI, ATATÜRK'ÜN DOĞUMUNUN 100'NCÜ YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE KÜLTÜR, SANAT VE BİLİM DALLARINDA ÖDÜLLÜ YARIŞMALAR AÇTI.

Kültür Bakanlığı Atatürk'ün doğumunun 100' üncü yıldönümü nedeniyle kültür, sanat ve bilim konularını içeren dokuz ayrı dalda ödüllü yarışmalar açmıştır.

Kültür Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, bu yarışmaların amacının, Atatürk'ün çağdaş dünya görüşüne ve milli kültür anlayışımıza uygun yeni eserlerin kültür ve sanat hayatımıza kazandırılması olduğu belirtilmiştir.

Atatürk'ün doğumunun 100'üncü yıl dönümü nedeniyle açılan yarışma dalları ve son katılma tarihleri şöyledir:

"1- Şiir 1 Eylül 1980
2- Hikaye 1 Eylül 1980
3- Roman 3 Kasım 1980
4- Müzik
a) Orkestra suitleri yarışması 30 Ocak 1981
b) Gençlik ve çocuklar için müzik yarışması 30 Ocak 1981
5- Resim 1 Eylül 1980
6- Heykel 1 Eylül 1980
7- Tiyatro 30 Eylül 1980
8- Atatürk film hikayesi 30 eylül 1980
9- İlmi araştırmalar 1 Ocak 1981"

ŞULE SÖNMEZ ÇANDAR KOLAJ SERGİSİ AÇIYOR

Şule Sönmez Çandar 9-19 Nisan tarihleri arasında Ankara Sanatseverler Derneği'nde ilk kişisel sergisini açacak. Çalışmalarını afiş, kitap kapağı, kitap resimleme dallarında sürdüren sanatçı, "Çevreden aldıklarım" adını taşıyan sergisinde Kolaj çalışmalarını sergileyecek.

Mehmet Bayhan'ın sergilediği fotoğraflarından bir örnek.

Mehmet Bayhan, Edirne'de kişisel fotoğraf sergisi açıyor

İFSAK Başkanı, İDGSA-UESYO ve Fotoğraf Enstitüsü öğretim görevlisi Mehmet Bayhan 13 Nisan'da Edirne'de kişisel fotoğraf sergisi açıyor. Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açılacak olan sergi, 26 Nisan'a değin izlenebilir.

İşyerinde

(Baştarafı 1. Sayfada)

şı eyleme katılması nedeniyle işine son verildiğini savundu. Mahkeme, ihbar ve kıdem tazminatına ilişkin iddiayı kabul etti. Sendikal faaliyet nedeniyle işine son verildiğinin ispat edilemediğini belirterek bu konu hakkındaki tazminat isteğini ise reddetti.

Özel daire ise, işyerinde kavga eden iki işçiden olaya neden olanın iş akdinin feshini protesto amacıyla, davacının bir kısım işçilerle birlikte, işi durdurmak biçiminde yasa dışı eylemegeçtiğini, ikaz ve ihtarlara rağmen işbaşı yapmayarak bu eylemini mesai saatinin bitimine dek sürdürdüğünün anlaşılmış olmasına göre, davalı işverenin "bildirimsiz fesih" hakkının doğduğu gerekçesiyle kararı bozdu. Mahkeme ise, davacının protesto yapmak olarak kabul edilen eyleminin iş yapmamak maksadını taşımadığını, haksız olarak işten çıkarılan bir işçinin tekrar işe alınmasını sağlamak amacıyla olduğunu belirterek, kararında direndi.

Mahkemenin kararında direnmesinden sonra, Yargıtay Genel Hukuk Kurulu'na gelen dava incelendi ve sonuçta Özel Dairenin kararına uyulması gerektiği belirtilerek şöyle denildi:

"İşyerinde kavga eden iki işçiden haksız olanının bırakılarak, haklı kabul edilenin işten çıkarılmasını protesto ve onun işe iadesini sağlama amacıyla işçilerin eyleme geçmelerini, işveren yararına gerçekleşen haklı nedenle, fesih durumunu ortadan kaldırıcı nitelikte kabul etmek iş uyuşmazlıklarına iş kanununun öngördüğünün dışında fiili durumlarla çözümyolları aramaya geçerlilik tanımak sonucunu doğurur. Bu düşüncenin hukuk açısından himaye edilemeyeceği, tartışma götüremeyecek kadar açıklıkta bir gerçektir. Diğer taraftan hakkın kötüye kullanıldığı iddiası da gerçekleşmemiştir."

Abdi İpekçi İlkokulu'nun adı değiştirildi

HABER MERKEZI

Adı Abdi İpekçi olan bir ilkokulun, adı değiştirilerek, aynı bahçe içinde bulunan başka bir okulun kapsamına alınması kararlaştırıldı.

CHP döneminde Milli Eğitim Müdürlüğünün ilgili komisyonunca adı Abdi İpekçi olarak kararlaştırılan Haznedar'daki ilkokul hakkında Milli Eğitim Müdürlüğü yakınında bulunan Haznedar İlkokuluna katılma kararı aldı.

Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 6 Eylül 1977 tarihli ve 243/11415 sayılı kararıyla adı Abdi İpekçi olan ilkokula, 1979-1980 öğrenim yılı için Metin Açıkgöz müdür vekili olarak atanmış, daha sonra ise asaleti onaylanarak müdür olmuştu.

İkibin öğrencisi, 28 öğretmeni, müstahdemleri, üç katlı binası ile başlıbaşına bir okul olan Abdi İpekçi okulunun adı öteden beri gericilerin hedefi oldu. Okul çevresinde bulunan görgü tanıkları okulun adının yazılı bulunduğu tabelanın bir kaç kez faşistlerin saldırısına uğradığını belirterek, "Tabelanın parçalanışı bile okulun diğer okula katılmasındaki esas nedeni sergilemektedir" dediler

GEREKÇE OKUL BİNALARININ AYNI BAHÇEDE OLMASI

Abdi İpekçi Okulu için Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2 Nisan 1980 tarihli ve 420/220235 sayılı yazısında, "..Haznedar İlkokulu bahçesine inşa edilen . ilkokula "ABDİ İPEKÇİ İlkokulu adı verilmesi, uygun görülmemiştir" denilmekte. Yine sözkonusu yazıda "uygunsuzluk" nedeni olarak da, "..bina bölümüne sorulmuş ve adı geçen ilkokulun ek bina yapılması müstakil olmaması nedeniyle.." diyerek de gerekçe gösterilmekte.

BENZERİ YÜZLERCE ÖRNEK VAR

Konu ile igili olarak görüşlerine başvurduğumuz bir öğretmen şunları söyledi:

"Milli Eğitim Müdürlüğünün Abdi İpekçi Okulu'nun yakınında bulunan Haznedar İlkokuluna ek bina olarak katılması gerekçeleri tümüyle tutarsızdır.

Şöyle ki sözkonusu bahçede bir üçüncü okul daha bulunmaktadır. Eğer sorun aynı bahçede bulunmak ise sözkonusu üçüncü okulun da ek bina olması gerekir

İkincisi binanın yetersizliği, müstakil olmaması, Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yedi ay sonra mı aklına gelmiştir? Ve iki bin öğrencisi, 28 öğretmeni, okul müdürü, müstahdemi ve 3 katlı koca bir binası olan bir ilkokul müstakillik bir yana bugünkü Türkiye koşullarında oldukça da iyi derecede sayılmalıdır.

Daha önemlisi bugün İstanbul'da yanyana yüzlerce okul bulunmaktadır. Kısacası benzeri yüzlerce örnek var. Bu nedenle soruna yalnızca teknik açıdan bakılamaz, bakılmamalıdır."

ABD Mısır'ı

(Baştarafı 1. Sayfada)

tak bildiri yayınlandı.

Yayınlanan ortak bildiride iki devlet başkanının da ortak amaçlarının "26 Mayıs tarihinden önce Filistin'e özerklik verilmesi konusunda bir anlaşmaya varılması olduğu ve bunu sağlamak için herşeyi yapmaya kararlı oldukları" belirtiliyor. Carter ile Sedat "Camp David'de belirtilen çerçeve içinde kalarak" Yakın Doğu'da tam bir barış sağlanıncaya kadar şimdiki özerklik görüşmelerini sürdürmeye hazır olduklarını bildirdiler.

Öte yandan ABD Savunma Bakan Yardımcısı Harold Brown ile görüşen Enver Sedat, onunla Mısır ve ABD arasındaki askeri işbirliği ve ABD'nin Mısır'a yaptığı ve yapacağı askeri yardımlar konusuna değindiler. Siyasal gözlemciler, ABD–Mısır arasındaki askeri konuları ele alan görüşmelerin en az Filistin konusundaki görüşmeler kadar önemli olduğunu ileri sürdüler. Sedat-Brown görüşmelerinde ABD'nin önümüzdeki beş yıllık süre içinde Mısır'a vermeyi taahhüt ettiği 4 milyar dolarlık askeri yardım konusunun ele alındığı bildiriliyor. Ayrıca bu yardıma karşılık ABD'nin Mısır'daki üslerden yararlanabilme konusuna da değinildi

Bilindiği gibi ABD 25 Şubat'ta Mısır'a çeşitli ağır silahlar vermeyi kabul etmişti. Bu askeri yardımlara karşılık, ABD Körfez'de bir çatışma olduğunda Mısır'daki üslerden yararlanabilmek üzere güvence almıştı. Amerikan radar uçakları bu yılın başından beri birçok kez Mısır'daki üsleri körfez bölgesinde gözlem uçuşları yapmak üzere kullanmışlardı.

Sayıştay Turgut Özal'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

"mevzuata aykırı" buldu ve sorumluları hakkında soruşturma açtı. Bunun üzerine Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, Sayıştay Başkanlığına "kişiye özel" bir mektup yazarak, "bazı harcamaların idarenin takdir hakkı içinde değerlendirilmesi gerektiğini belirtti ve bu tür harcamalara hükmedilmesinden yakındı. Özal ayrıca mektubunda, bu harcamaların mesele yapılmaması için Sayıştay Başkanlığının ilgisini istedi. Özal'ın mektubu ilgili denetçiye havale edildi.

İçeriği ve anlamıyla denetim ve yargılamaya müdahale niteliği taşıyan "kişiye özel" bu yazı, Sayıştay içinde tartışma konusu oldu ve tepkiyle karşılandı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Sayıştay Denetçileri Derneği, Sayıştay'ın yürütmenin dışında bağımsız bir yargı organı olduğunu belirterek, Özal'ın mektubunu denetime yön vermeye çalışan bir yetki aşımı olarak nitelendirdi.

Bu arada Sayıştay Denetçiler Derneği konuyla ilgili olarak kendi üyelerine bir bildiri yayınladı. Söz konusu bildiride şu görüşlere yer verildi:

"Bir hesabın denetlenmesi sonucunda, meslekdaşımız tarafından mevzuata aykırı ve duraksamalı konular hakkında sorumlulara sorgu açılmıştır. Bu sorgular nedeniyle, 832 sayılı yasaya göre sorumlu olmamasına ve kendisinden bilgi ve belge istenmemesine karşın, Başbakanlık Müsteşarı Sayın Turgut Özal'dan Sayıştay Başkanlığına "kişiye özel" bir mektup (yazı) gelmiştir. Sayın Özal'ın yazısında bazı harcamaların idarenin takdir hakkıçerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilerek bu tür harcamalara tazmin hükmedilmesinden yakınılmakta ve bunların sorgu konusu yapılmaması için Sayıştay Başkanlığının ilgisi istenmektedir.

"İçeriği ve anlamıyla denetim ve yargılamaya müdahale niteliği taşıyan "kişiye özel" bu yazı Sayıştay Başkanlığınca ilgili denetçisine ulaştırılmıştır. Sayın Özal'ın hukuk devleti ilkelerine aykırı, yetki dışı ve her açıdan hoş olmayan bu mektubunun Sayıştay Başkanlığınca denetçiye havalesini talihsiz bir uygulama olarak değerlendirmekteyiz."

Dolar hızla

(Baştarafı 1. Sayfada)

tışların tek yonlü olduğunu herkesin elindeki doları çıkarmaya çalıştığını söylediler.

Borsa simsarları İran ilişkilerinin kesilmesi ve rehineler bunalımına yakın bir tarihte çözüm bulunamayacağının anlaşılmasının, doların düşmesine neden olduğunu söylemektedirler. Bankaların faiz hadlerinin yükselmesi de doları etkileyen başka bir neden olarak görülmektedir. Nitekim bir Amerikan bankasının kolu olan İsrail Bankası faiz haddini % 20'den % 19.75 'e indirdi. Öteki bankaların bu yönde bir kararları beklenmemekle beraber faiz oranlarının zirveye yükselmiş olduğu ve daha fazla arttırılması olanağının bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Denizcier:

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve hükümetin işçi taleplerine cevap vermediğini de vurgulayan Denizcier, Türk-İş'in sokağa çekilmek istendiğini belirtti.

Türk-İş'in işçi taleplerinden bir taviz vermeyeceğini savunan Denizcier, "İşçi taleplerini bir takvime bağlayıp Başbakan Demirel'e sunacağız. Eğer bu taleplerimiz askıya alınacak olursa, Türk-İş olarak hükümete tavır alacağız" şeklinde konuştu.

Genel Başkan Denizcier'in açış konuşmasından sonra Genel Yönetim Kurulu toplantısı basına kapalı olarak devam etti. Toplantının iki gün sürmesi bekleniyor

Bu arada Türk-İş Teşkilat İcra Kurullarının önceki gün yaptıkları toplantıda eşel-mobil, toplu sözleşme koordinasyon kurulu,kıdem tazminatlarının sınırlandırılması ve vergi yasa tasarısı görüşüldü.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier başkanlığında yapılan toplantıda söz alan konuşmacılar, hükümetin tutumunun değil, Türk-İş'in ne yapması gerektiğinin tartışılmasını istediler.

Bu arada teşkilat icra kurullarının toplantısına çeşitli sendikalar adına bazı öneriler yapıldı. Söz konusu öneriler şöyle:

"Türk İş ilkeleri doğrultusunda bir parti kurmak, hükümetin işçi taleplerini karşılamaması durumunda iki saatlik genel direniş yapmak, Türkiye'nin her yanında işçilerin katılacağı açık hava mitingleri düzenlemek AP ve CHP'nin arkasından işçi desteğini çekmek doğrultusunda propaganda yapmak'-Türk-İş Genel Yönetim Kurulu toplantısından sonra somutlaşacak önerilerin Başbakan Demirel'e verilişi sırasında bir saatlik bir genel direniş yapmak".

İçişleri Bakanı:

(Baştarafı 1. Sayfada)

tır. O zamanlar biliyorsunuz anarşistler MHP'nin teşkilat yöneticilerine yönelmişlerdi. Onun için MHP yöneticilerine dikkat edilmesi, bunların korunması için genelge yayınlanmıştı. Bunlara istedikleri zaman silah verilmesi genelgede yer almıştı."

Konuyla ilgili olarak CHP'nin bir kurul oluşturup, inceleme yaptıracağı öğrenildi.

Türkeş

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve çıkış yolları" adını taşıyan basın toplantısına Demokrat da çağrılı idi. Demokrat, "Türkiye toplumunun çıkarlarına, insan haklarına, tüm emeği ile geçinenlerin onuruna ve canına herşeyin üstünde değer verdiği için Türkeş'in televizyondaki basın toplantısına katılmama kararı aldığını" açıklayarak bunu çekim sırasında TRT yetkililerine ve toplantıya katılan gazetecilere ve tüm kamuoyuna açıklamıştı.

Hürriyet Gazetesinin de çağrılı olduğu halde henüz açıklanmayan bir nedenle katılmadığı basın toplantısının çekimine MHP Genel Başkanı, kalabalık bir "muhafız" topluluğu ile geldi. TRT görevlileri ile konukların dışında kimsenin katılamayacağı yolunda bir karar bulunmasına rağmen Türkeş'in hem stüdyo içinde hem de TRT'nin diğer yerlerinde "muhafız" bulundurmasına TRT görevlileri herhangi bir müdahalede bulunmadılar. Türkeş'in koruma görevlisinin Demokrat muhabirini tartaklamak istemesi, toplantıya katılan gazeteciler tarafından tepkiyle karşılandı.

Gergin bir havada başlayan toplantıda Türkeş Yankı Dergisi temsilcisinin bir sorusu üzerine şunları söyledi:

"En önemli konumuz anarşi. Mücadelede yerinde ve isabetli tedbir almak gerekir. Önce sebeblerini doğru teşhis etmek gerek. Sadece polis, ordu, MİT yeterli değil. Mücadelede başka tedbirler gerek. Vatandaş ve gençlerin mücadele için eğitilmeleri gerek. Ordu, polis ve MİT'in yanında mücadele edecek özel birliklerin oluşturulması gerek. Bu özel birlikler çok eğitimli olmalı, seçkin kişilerden oluşmalı ve son model silah ve araçlarla donatılmalıdır." Gençlerin zindanlarda yatmasının sorumlusunun kendileri olmadığını iddia eden Türkeş, bir soru üzerine de "ülkede teröristlerin bulunduğunu kabul etmediklerini, milliyetçi gençlerin Türk Devletini yaşatmak istediklerini" söyledi. Başka bir soru üzerine de "Mahalleler kurtarılmıştır. Bu komünistlerin işidir. Sağcıların elinde böyle yerler yoktur. Polis her tarafa giriyor" şeklinde konuştu.

Faşizme de komünizme de karşı olduklarını her zaman tekrar ettiklerini söyleyen Türkeş, "kuvvetli bir yürütme için Anayasa'da bazı değişiklikler yapmak gerekir" dedi. Cinayetleri komünist ve bölücülerin işlediğini öne süren Türkeş, Türkiye'nin Ortadoğuda önemli bir yeri olduğunu, bu bölgede Türkiye'ye önemli görevler düştüğünü söyledi.

OKUYAN DEMOKRAT'IN CESARET SAHİBİ OLMADIĞINI ÖNE SÜRDÜ

MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan gazetemizin Türkeş'in basın toplantısına katılmayışına ilişkin olarak THA'na verdiği demeçte "fikirleri olsaydı kamuoyu önüne çıkarlardı" dedi. Okuyan, Demokrat'ın çağrıldığı halde toplantıya gelmemesi ile ilgili olarak, "Tartışma medeni cesaret ister. Herşeyden önce fikirleri olsaydı kamuoyu önüne çıkarlardı." şeklinde konuştu.

3 yıl

(Baştarafı 1. Sayfada)

10 gün sürecek görüşmelerde Türkiye ile IMF arasında imzalanacak yeni "Stand-by" anlaşmasının çerçevesi ve Türkiye'ye sağlanacak kredi miktarı konuları ele alınacaktır.

Görüşmelerde, Türk tarafı, gelecek üç yıl içerisinde izlemeyi planladığı ekonomi politikaları ortaya koyacak ve bu politikalarının uygulanabilmesi için gerekli dış finansman üzerinde durulacaktır.

Görüşmelerin sonunda IMF Türkiye Masası Şefi Woodward Fon Yönetim Kurulu'na bir rapor verecektir. Daha sonra yeni "Standy-by" anlaşması için gerekli olan öteki işlemler yürütülecektir.

IMF ile yapılacak yeni "Stand-by" anlaşması görüşmelerinin en geç haziran ayına kadar tamamlanması, yeni anlaşmanın 3 yıl süreli olması beklenmektedir.

İlk görüşmelerde alınması amaçlanan 1 milyar dolarlık kredi konusunda IMF Heyetine Türkiye'de alınan ekonomik önlemler, yatırımlar konularında bilgi verildi. Eğer IMF Heyeti bu önlemleri benimserse ve siyasi gelişmeler konusunda ikna olursa Türkiye'ye üç yıl içinde 1 milyar doların verilmesi yolunda çalışmalar başlayacak.

Başbakan Süleyman Demirel'in daha önce söylediği gibi, bu kredi hemen değil, üç yıl içinde verilecek.

DİSK, TARİŞ ve

(Baştarafı 1. Sayfada)

saldırıları püskürtecektir" dedi.

İşçi sınıfının ülke ve ülkelerarası çaptaki dayanışmasının güçlendiğini de vurgulayan Işıklar şunları söyledi:

"Bu dayanışmanın maddi plandaki yansıması olarak grevdeki Tekstil işçilerine 16 milyon lira verilmesine karar verilmiştir. Ayrıca DİSK, haklı direnişleri nedeniyle Tariş'ten atılan işçilere grevdeki işçiler gibi ödeme yapacaktır."

ABD, Avrupa

(Baştarafı 1. Sayfada)

lunu keserek, batı Avrupa ve Japonya'nın tümüyle petrolsüz kalmasına yolaçabilecek askeri ablukaya başvuracaklarını açıkladılar. Amerikalı rehinelerin Entebbe de uygulanan operasyon türü bir komando baskını ile kurtarılması olanaksız olduğu için, ABD nin İran limanlarının deniz ablukasına alınması ve mayınlanması, böylece İran'a yönelik tüm deniz trafiğinin kesilmesini öngören bir planı uygulamayı düşündüğü ileri sürülmektedir. Bu operasyonu uygulayacak Amerikan deniz gücü daha önce Umman denizine yollanmıştı. Şu sıralarda ABD deniz kuvvetlerine ait 25 savaş gemisi bölgede devriye gezmekte ve bunlar arasında uçak gemileri de yeralmakta.

Bu arada kendilerini doğrudan ilgilendirmeyen bir sorundan dolayı ekonomilerini ağır biçimde etkileyecek bir ambargoya katılmak istemeyen batı Avrupa ülkelerinin Washington'a daha ılımlı davranmasını önerdikleri bildirilmektedir. Müttefiklerinin bu isteksizliğinden dolayı, seçim ortamında bulunan ABD ile aralarında "soğuk bir havanın esmesi" beklenmektedir. ABD'nin bu konuda yaptığı baskıları yoğunlaştırmasına örnek olarak, Japonya'ya Tahran'daki büyükelçisini derhal geri çekmesi yolunda Amerikan hükümetinin yaptığı baskı örnek gösterilmektedir.

Bu arada müttefiklerinin isteksizliği nedeniyle ABD yönetimi İran'la diplomatik ilişkilerini kesmeleri ve büyükelçilerini geri çağırmaları yolunda müttefiklerine başvurduğunu yalanlamak zorunda kaldı.

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in 24 müttefik ülkenin büyükelçileri ile yaptığı toplantıda, bu ülkelerden İran ile diplomatik ve ekonomik ilişkilerini kesmelerini istemediği ., ancak Amerikan ambargosunu zayıflatacak adımlar atmayarak ABD'yi desteklemelerini talep ettiği açıklandı.

BASRA'DA ASKERİ FAALİYET ARTIYOR

Amerika'nın aldığı önlemler üzerine İran donanmasının alarma geçmesinden sonra, Umman Denizinde devriye gezen ABD savaş gemileri yanında Irak donanmasının da Basra körfezinde devriye gezmeğe başlamasının bölgedeki çok yönlü bunalımı iyice arttırdığı bildirilmektedir.

İRAN–IRAK SINIRINDAKİ ÇATIŞMALAR ARALIKLI OLARAK SÜRÜYOR

İran–Irak gerginliği sürerken iki ülke arasındaki sınır ihlallerinin ve sınır çatışmalarının aralıklı olarak sürdüğü bildirilmektedir. Karşılıklı topçu atışları yanında, helikopterler arasında da çatışmalar meydana geldiği açıklandı. Irak kuvvetlerinin İran'ın güney batısındaki Kasrı Şirin bölgesine saldırmaları üzerine, İran birliklerinin de bir Irak karakolunu basarak yokettikleri bildirildi. Çarpışmaların özellikle Kasrı Şirin bölgesinde yoğunlaştığı açıklandı.

Bu arada Irak yetkilileri bir açıklama yaparak Humeyni yanlısı bir silahlı örgütün ortaya çıkarıldığını ileri sürdü. İslam Mücahitleri adlı örgütün Kürtler ve Komünist Partisi ile de ilişkisi bulunduğunu söyleyen Irak Devrim Mahkemesi başkanı Müslim Hadi, bu örgütün Irak ordusu içinde de yandaşları bulunduğunu ve Iraklı yöneticilere karşı suikastlar düzenlediklerini savundu.

ABD TÜRKİYE ÜZERİNDE DE BASKI YAPIYOR

Amerikan yönetiminin İran'a karşı uyguladığı önlemler konusunda Türkiye üzerinde de baskılarda bulunduğu ileri sürüldü. Türkiye'yi ziyaret eden ABD Senato heyetlerinin bu konuda Ankara'daki siyasal çevreler arasında nabız yoklamasında bulunduğu bildirildi. Diplomatik çevreler ABD'nin Basra Körfezinin de NATO'nun faaliyet alanına girdiğini açıklamasından sonra, Türkiye'nin bu bölgedeki çatışmalara sürüklenmeme olasılığının iyice azaldığını belirtiyorlar.

İran–Amerikan, İran Irak çatışması yanında, Suriye'de içsavaş tehlikesinin de iyice belirginleşmesi üzerine Orta Doğu da çok yanlı bunalımın bir savaşa dönüşmesi tehlikesinin iyice arttığını ileri süren diplomatik çevreler, Türk-Amerikan Savunma İşbirliği anlaşması nedeniyle Türkiye'nin doğrudan Orta Doğu'daki çatışmanın içine sürükleneceğini savunmaktadırlar.

Bu arada TBMM'nin dış politika konularıyla ilgilenen üyeleri Orta Doğu'da gerginliğin artmasını endişe ile karşıladıklarını açıkladılar. Kontenjan senatörü Metin Toker ABD'nin Orta Doğu'da tırmanmayı başlattığını, bu tırmanma sonucunda bir ABD–Sovyet sürtüşmesi meydana gelirse, bunalımın bir dünya savaşına dönüşebileceğini ileri sürdü.

CHP Miletvekili Haluk Ulman ise, Batı Avrupa ülkeleri katılmazsa, ABD'nin aldığı önlemlerin etkili olamayacağını, bunun ABD'yi tırmanmayı arttırmak zorunda bırakabileceğini söyledi. MSP Milletvekili Şener Battal ise, Türk hükümetinin İran'a karşı "bir kardeşlik taarrruzü" yapmasını ve İran'ın yardımına koşmasını istedi.

TİSK: İdeolojik

(Baştarafı 1. Sayfada)

kurutmanın, ülkemizi kalkındırma ve milletimizi refaha kavuşturmanın mücadelesini yapmaktayız" derken işçi sendikalarının idari ve mali yönden denetlenmesini istedi.

TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin, "Siyasi istikrar gerçekleştiği takdirde ekonomik istikrar ve sosyal barışın daha çabuk gerçekleşebileceği" görüşünü savundu. On iki yıl zarfında devletçi karakteri ağır basan bir kalkınma planı hazırlandığını ve özel sektörün bir kenara itildiğini iddia eden Narin, özel sermayenin teşvik edilmesi, yabancı sermayenin celbedilmesi ve bu doğrultuda uzun süreli vergi muafiyetlerinin tanınmasını istedi.

Halit Narin, işverenler olarak, ciddi bir mücadelenin âdeta tarafı haline geldiklerini belirterek, sendikalar ve toplu iş sözleşmesi yasalarında köklü değişikliklerin yapılması, kıdem tazminatına belirli bir tavan getirilmesi, kıdem tazminatı fonunun kurulması ve Check-Off sisteminin kaldırılması gerektiğini vurguladı.

TISK Yönetim Kurulu Başkanı, yapılan toplu iş sözleşmelerinin siyasi hatta ideolojik bir kavga haline dönüştüğünü söyleyerek çalışma hayatının hükümet, işveren ve işçi üçlüsünün işbirliği ile rayında yürüyeceğine inandıklarını açıkladı. "Tarafların gönüllü çözüm bulamadığı hallerde ise devlet otoritesi ülke yararına olumludüzenlemelerde bulunmalıdır" diyen Narin sendikacılığın ekonomiye verdiği zararı önleyecek hukuki mekanizmanın kurulmasının gerekliliğine dikkat çekti.

Demirel'in adayı belli değil

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öte yandan Bilgiç'in adaylığı AP içerisinde var olan huzursuzluğu ön plana çıkardı. AP'nin 264 üyesinin Bilgiç'e "tulum oy" vermeyecekleri yolundaki söylentiler yoğunlaştı. AP yetkilileri bu konuda yorum yapmaktan kaçınırken "Parlamento da MHP'den sonra en derli toplu grup AP'dir" demekle yetindi. Ancak AP yetkililerinin kendi aralarında yoğun bir tartışma içinde oldukları gözlendi. Dün sabah AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün ile AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe Parlamento'da Aygün'ün odasında başbaşa uzun süre görüştü. Aygün ve Menteşe kapıyı kilitleyerek yaptıkları özel görüşmeden sonra konuşmaktan kaçındılar.

CHP yetkilileri ise Bilgiç'in Cumhurbaşkanı seçilme olasılığının bulunmadığı görüşünde birleşti. Tüzün ve Karagözoğlu Bilgiç'in seçimde en çok ikiyüzyirmi oy alabileceği iddiasında bulundu. Ayrıca CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'nun Sadettin Bilgiç'i desteklemediği ileri sürüldü.

Öte yandan AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe Cumhurbaşkanı adayı olarak Meclise sunulan Sadettin Bilgiç'in seçilebilme olasılığını soran gazetecilere "umutlu olmasak aday göstermezdik" dedi.

TBMM'de, AP Grup Başkanvekillerinden Oğuz Aygün'le bir süre görüştükten sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe, sonuç almaya gayret ettiklerini söyledi. Aygün'den bilgi almak üzere Meclise geldiğini açıkladı. Cumhurbaşkanlığı seçimi için AP'li parlamenterleri "toparlamaya çalıştıklarını" da bildiren Menteşe, Sadettin Bilgiç'in Demirel tarafından yıpratılmak üzere aday gösterilme olasılığını soran bir gazeteciye de "bilakis sayın Demirel gayret ediyor, bu konuda temas yapmak üzere beni de buraya yollayan odur zaten" karşılığını verdi.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu toplantısına girmeden önce, bir gazetecinin, Cumhurbaşkanlığı seçiminin uzayıp uzamayacağı yolundaki sorusuna şu yanıtı verdi:

"Cumhurbaşkanlığı seçiminin en kısa zamanda bitirilmesi herkesin emeli. Ama Cumhurbaşkanını TBMM seçecek, dediğimiz zaman yuvarlak bir lafmış gibi geliyor ama gerçek odur. Bir konsensus, beraberlik teşekkül edecektir. Şimdi bir aday çıkmıştır.

DR. SADETTİN BİLGİÇ

Başbakan Demirel, bir gazetecinin "beraberliğin Dr. Sadettin Bilgiç üzerinde mi oluşacağını" sorması üzerine de şöyle dedi:

"AP içindeki temayül öyle belirlenmiştir. MSP ve MHP, AP'nin içinden bir adaya oy vereceklerini ifade etmişlerdir. MSP hatta (ne duruyorsunuz, adayınızı çıkartın, bu ana kadar niye çıkarmadınız) diye serzenişte bulunmuştur. Parti adayı sözü kanunlarda ve Anayasa'da mevcut değildir. Bir aday çıkacaktır. Onu milletvekili ve senatörler destekleyecektir. Şimdi bir aday çıkmıştır. MSP kendisi bize müracaat etti. MHP Genel Başkanı sayın Türkeş ile de ben daha evvel görüştüm. AP içinden çıkacak bir namzete oy vereceklerini bana ifade ettiler. Şimdi mesele bir yere gelmiştir ve umuyorum ki, bugün partilerin temayülünü, desteğini kazanabilecek bir aday ortaya konacaktır. Umarım netice alalım. Netice almak için her türlü gayret sarfedilecektir."

DEMİREL'İN ADAYI HENÜZ BELLİ DEĞİL

Öte yandan, gerek AP ve gerekse CHP içinde bazı milletvekillerinin Bilgiç'in, Demirel'in gerçek adayının olmadığı görüşünde oldukları görüldü. Demirel'in gerçek adayının ancak ilerleyen turlarla birlikte belireceğini, Bilgiç'in adaylığının Demirel için denemeden öte bir anlam taşımadığını iddia eden milletvekilleri, "Demirel hem parti içi hiziplerin hem de MSP ve MHP'nin onaylayacağı, bununla da yetinmeyerek, üç parti dışındaki parlamenterlerden bir kısmının da onaylayacağı adayı arıyor" dediler.

ÖNERGEYİ KİM İMZALAYACAK?

MSP ve MHP yetkilileri daha önce açıklanmasına karşın Bilgiç'in aday gösterileceği öneriye imza koymayacaklarını bildirdiler.

MSP ve MHP yetkilileri Bilgiç'e oy verecekleri yolunda kesin kararlılar. Bu konuda Bilgiç'e söz verdiler.

Ancak Bilgiç'in bu günkü turlardan 200 ya da 210'dan fazla oy alacağı sanılmıyor. MSP ve MHP az eksikli kadrosuna rağmen oy kullanacakken AP grubu içinde Bilgiç'in oy alma olasılığı hemen hemen yarı yarıya olacak.

DEMİREL BİLGİÇ'İ ÖPTÜ VE "KUTLU OLSUN KARDEŞİM" DEDİ.

AP tarafından Cumhurbaşkanlığına aday gösterilen Genel Başkan Yardımcısı Saadettin Bilgiç "AP adayını çıkarmıştır. başka aday çıkarması söz konusu değildir. sonuna kadar adayını destekleyecektir" dedi.

AP Ortak Grubu dün saat 14.00'te yaptığı toplantıdan sonra Bilgiç'in aday gösterilmesini benimsedi. Saadettin Bilgiç ortak gruptan çıkarken gazetecilerin sorularını yanıtladı. Bilgiç AP'nin tek adayı olduğunu bunu değiştirmesinin söz konusu olamayacağını belirtirken bir gazetecinin Bilgiç'in yanında bulunan Demirel'e "Sorun çözüldü mü?" demesi üzerine Demirel dönüp Saadettin Bilgiç'i iki yanağından öptü ve "Kutlu olsun kardeşim" şeklinde konuştu.

Saadettin Bilgiç, AP Grup Başkan Vekilleri Oğuz Aygün Cahit Dalokay ve Gıyasettin Karaca'nın imzasını taşıyan bir önerge ile aday gösterildi. Bu arada MSP Erzurum Milletvekili Lütfü Doğan adaylıktan çekildi.

Bilgiç TBMM Birleşik toplantısına Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'le birlikte girdi. AP sıraları önünde Demirel'le birlikte foto muhabirlerine poz veren Bilgiç daha sonra Demirel'le birlikte aynı sıraya oturdu. Demirel'in hükümet üyelerine ayrılan sandalyeler yerine AP sıralarına Bilgiç ile birlikte oturması dikkati çekti. Bu arada Demirel'in AP Ortak Grubunda yaptığı konuşmada parlamenterlere "Tesanüt içinde" olmayı önerdiği öğrenildi.

CHP'li Genç: Demirel emekli ikramiyelerinin 60 maaşa çıkmasını engelliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

İzmir CHP Milletvekili Süleyman Genç, Başbakan Süleyman Demirel ile Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in, emekli ikramiyelerinin 30'dan 60 maaşa çıkarılması konusundaki görüşlerini eleştirdi. "Emekli ikramiyelerinin 30 maaşdan 60 maaşa çıkarılmasının yollarını Demirel biliyor. Ancak konuyu saptırıyor. Maliye Bakanı da çözüm önermiyor, polemik yaparak önerimize sahip çıkan AP grubunu yapıştırmaya çalışıyor" dedi.

Piyangotepe'de kadınlar polisle çatıştı, 10 kişi yaralandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Piyangotepe'de biri kadın iki kişinin belediye otobüsünden gözaltına alınmasını protesto eden kadınlar ile polis arasında meydana gelen olayda 10 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Olayda iki polis otosunun da camları kırıldı.

Piyangotepe-Esertepe seferini yapan belediye otobüsü önceki gün bir ihbar sonucu polis tarafından arandı. Arama sonucu biri kadın olmak üzere Hilmi Yetim adlı bir kişi gözaltına alındı. Daha sonra Hilmi Yetim'in evinde polis tarafından arama yapılırken çevrede toplanan mahalle halkı Hilmi Yetim'in serbest bırakılmasını istemesi üzerine, polis toplanan kalabalığı dağıtmak için ateş açtı. Polisin ateş açması üzerine çıkan olaylarda 10 kişi hafif yaralandı.

"Kars'ta işkence,

(Baştarafı 1. Sayfada)

ni açıklarken şunları söyledi:

"Öğretim kadrolarını "komandolaştırma" girişimleri sonucu Sarıkamış, Iğdır, Ardahan ve Hanak ilçeleri başta olmak üzere, tüm ilde orta öğretim büyük ölçüde felce uğratılmıştır. Nitekim okullar, öğretmenleri ya sürülmek ya da açığa alınmak yoluyla fiilen öğrenim yapılamaz hale getirilirken, kimi okullarda da "sağcı olmayanlar burada okuyamaz". şeklindeki baskı yüzünden çok sayıda öğrenci çıkış belgesi almaya zorlanmaktadır.

Sarıkamış Orman İşletmesi lokalinde hemen hemen gündelik hale getirilen toplantılarda Milli Eğitim Müdürü ve bazı kamu görevlileri ile aşırı sağ eğilimli kişilerin, öğretmenleri hedef alan tertipleri, Milli Eğitim Bakanlığının himayesinde uygulama ortamı bulabilmektedir. Bu tertipler dizisinden olarak Sarıkamış'da bir öğrenci, lise müdür yardımcısı İsmet Duman, Edebiyat Öğretmeni Necati Demirci ve Öğretmen Abdulbaki Çelik'in kendisini dövdükleri yolunda emniyette şikayette bulunmuş, üç öğretmen bir hafta gözaltında kaldıktan sonra, olayın asılsızlığı tespit edilerek sıkıyönetimce serbest bırakılmışlardır. Sarıkamış'da Kız Meslek Lisesi İdare Memuru Akın Özba, yine aynı "Karargah'da oluşturulan" kararın uygulanması sonucu açığa alınmıştır."

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

SUYRUN ÇAYLARINIZ!

ŞİMDİ BURADA BİRAZ DURALIM.... KEMAL YETİŞKİN BİR ADAM HEMDE GÖNLÜ ZENGİN.... AŞIK OLACAK KEMAL, HEMDEYLE YERLİ FİLİMLERDEKİ GİBİ DEĞİL KENDİ SOSYAL SINIFINDAN BİRİNE, EH. BU DA ONUN EN DOĞAL HAKKI

.... ÇOK... ÇOK... SAĞOLUN ÇAY İÇİN

TABİİ TABİİ AMA YARDIM ETMEK BİZİM VAZİFEMİZ BİZİM BAŞIMIZA GELEYDİ SİZDE EL UZATIRDINIZ

ÇAYIN NE ÖNEMİ VAR.. ASIL BİZ TEŞEKKÜR EDERİZ, KONDULAR BAŞIMIZA GELTİĞİNDE NE OLDUĞUMUZU ANLAMAMIŞTIK ŞİMDİ DE SİZ GELİNCE NE OLDUĞUNU ANLAMADIK SAĞOLASINIZ

EE RAFET DAYI TEMELİ BİTİRDİK SAYILIR, BUNDAN SONRASI DAHA KOLAY HERHALDE.

EMRE.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3350/127

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H. Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.– 6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.–	55 DM
	6 aylık	4500.–	110 DM
	1 yıllık	9000.–	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.–	110 DM
	6 aylık	9000.–	220 DM
	1 yıllık	18.000–	440 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın İlanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	20 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

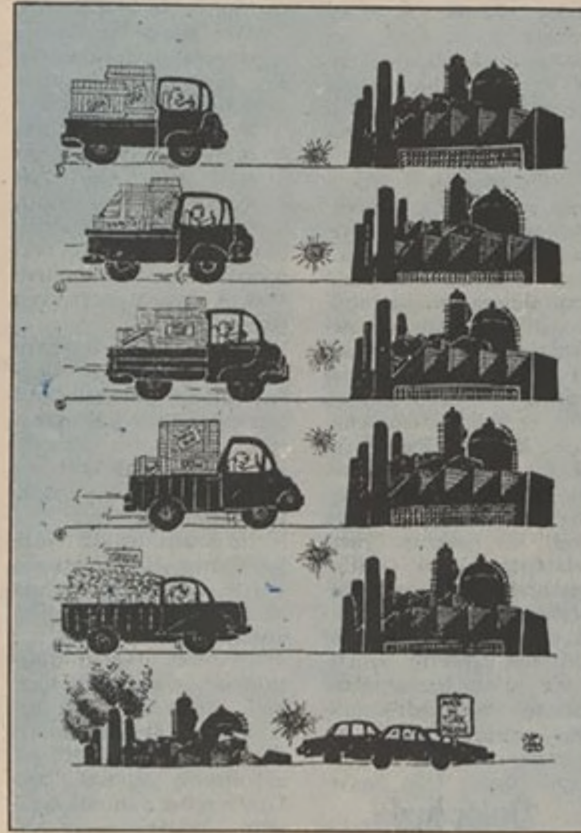
Türkiye yabancı sermayenin kıskaçları arasında

● Emperyalizm, hem yatırımları sayesinde Türkiye'deki işçilerin, emekçilerin artık emeğine doğrudan el koymakta, hem de kendi ürettiği malları tekel fiyatlarıyla ihraç olanağı bularak vurgun yapmaktadır

Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki tekelci birleşmeler, dev boyutlu kârlar, giderek sermaye birikimini hızlandırmış ve önemli büyüklüklere ulaştırmıştır. Bu durum ortaya, "sermaye fazlası" gibi bir sorun çıkartmıştır. Emperyalist tekeller bu sermayeyi dış ülkelere taşıyıp o ülke halklarını sömürmekle bu sorunu çözme yollarını aramışlardır.

Özellikle, sermayesi kıt, toprak fiyatı ve ücret düzeyi düşük ülkeler sermayenin ihraç edildiği ülkeler olmuşlardır. O güne kadar mallarını sattıkları bu azgelişmiş ülkelere emperyalist tekeller, bir taraftan borç vererek, bir taraftan da yatırım yaparak, sermaye ihraç etmeye başlamış ve bu ülkeleri hem ekonomik, hem siyasi yönden kendilerine bağımlı kılmışlardır. Türkiye de bağımlılık kategorisine giren bir ülkedir. Emperyalist tekeller, özellikle 1950'lerden sonra yaptıkları yabancı sermaye yatırımları yoluyla, borç mekanizmasıyla, ticari ilişkileriyle Türkiye'yi kıskaçları arasına almış, politik olarak da, Türkiye'nin kaderini belirlemenin olanaklarını sağlamışlardır.

Yabancı sermaye yatırımları da, bağımlılık zincirinin önemli bir halkasıdır. Bu yatırımlar sayesinde emperyalizm, hem Türkiye'deki işçilerin, emekçilerin artık emeğine doğrudan el koymakta, hem de kendi ülkesinde ürettiği malları tekel fiyatlarıyla Türkiye'ye satma olanağı bularak önemli vurgunlar sağlamaktadır.

Yabancı sermaye hangi yollarla geliyor

Türkiye'de yabancı sermaye yatırımları demiryolları, limanlar, tütün, banka ve sigorta işletmeleri biçiminde Osmanlı döneminde başlatılmış, bunların bir kısmı Cumhuriyetin ilk yıllarında da, faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

1950'lerden sonraysa, yabancı sermayeyle ilişkiler, daha önemli boyutlar kazanmıştır. Bu yıllarda yabancı sermaye yatırımları hızlanmadan önce Uluslararası emperyalist kuruluşlardan Dünya Bankası, IDA, OECD'den alınan kredilerle devlet altyapı yatırımlarını sağlamış, tekellere girdi üretecek KİT'lerin yatırımları hızlandırılmıştır.

Türkiye'ye yabancı sermaye esas olarak 3 kanaldan gelmektedir:

1- 1954'de çıkartılan, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu yoluyla,

2- 17 sayılı Türk Parasını Koruma Kararnamesi yoluyla,

3- 1954'de çıkartılan Petrol Kanunu yoluyla.

Bu ana kanalların dışında 2 yol daha vardır. Bunlardan birincisi, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) aracılığıyla gelen yabancı sermaye; ikincisi ise, Ereğli Demir Çelik T.A.Ş. için gelen yabancı sermayedir.

TSKB, İkinci Paylaşım Savaşı sonrasında, emperyalizmin bağımlı ülkelerde kapitalizmi geliştirmek üzere kurduğu, "kalkınma bankaları"ndan biridir. Ortakları arasında, Türkiye'deki emperyalizmin uzantısı tekel ve kişiler de vardır.

1960'da yapımına başlanan Erdemir için ise, ayrı bir kararname çıkartılmış ve % 30 payla yabancı sermaye bu kuruluşa ortak olmuştur. Daha sonra, yabancı sermaye, paylarını Türkiye'deki ortaklarına devretmişse de, bu durum Erdemir'i emperyalizmle birleşmiş olmaktan çıkartmamıştır. Bu yazı dizisinde, daha çok ilk olarak saydığımız 3 esas kanaldan gelen yabancı sermayeyi ele alacağız.

Yabancı sermayeli şirketler tasla getirip kovayla götürüyor

Büyük ölçüde "ana şirket"ten sağlanan girdiler Türkiye'deki ucuz işgücünü kullanarak basit bir teknoloji ile mamul mal haline getiren yabancı sermayeli firmalar, gümrük duvarlarının korunmacılığından da yararlanarak bu malları TEKEL FİYATI ile pazarlamaktadır. Tekeller bu uğurda üretimi kısarak atıl kapasitede de çalışmaktadırlar. Üretim iç pazara yönelik olup, ihracat payı çok sınırlıdır. Örneğin, 1976'da toplam sanayi ürünleri ihracatı içinde bu şirketlerin payı % 7.7 olmuştur. Başka bir değerlendirme ile bu tekellerin 1976'da ihracattan elde ettikleri döviz miktarı ithalat yoluyla dışarı gönderdiklerinin % 9.4'üdür.

Böylece dışarıdan danışıklı biçimde yüksek fiyatlarla sağlanan girdilerle ucuz iş gücünü kullanıp, sınırlı üretimle tekelci koşullar yaratan yabancı sermayeli firmalar ürettikleri tüketim mallarını tekel fiyatlarıyla Türkiye halkına satmakta ve dev kârlar sağlamaktadır. İhracata katkıları olmadığı gibi, döviz olanaklarını ve banka kredilerini kullanıp tatlı kârlar sağlamaktadırlar.

Yabancı sermaye hangi ülkelerden geliyor

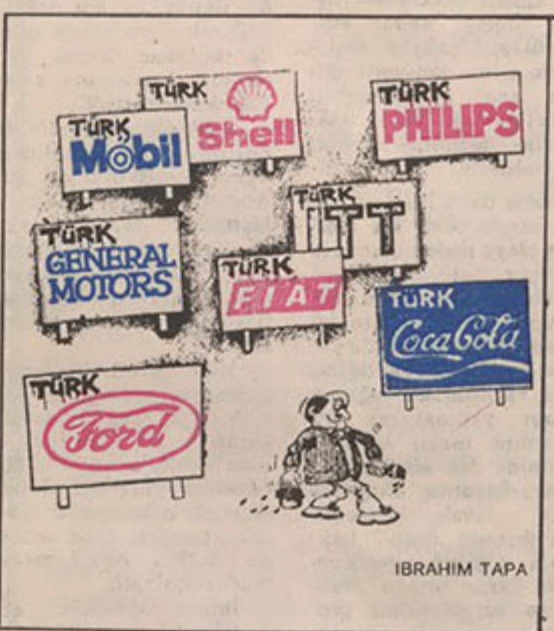
1978 sonu verilerine göre, 6224 sayılı yasayla gelen, yabancı sermayeli kuruluş sayısı 97'dir. Bunların, 22'si Alman, 20'si Amerikan, 12'si İsviçre, 6'sı İtalyan, 5'i Fransız, 5'i Danimarka kökenlidir.

Diğerleri ise, Japon, Kanada, Avusturya, Belçika, Hollanda, İsveç, Kuveyt kökenli tekellerdir.

17 sayılı kararnameyle, faaliyette bulunan yabancı sermayeli firma sayısı ise, 97 civarında olup, bunların bir kısmı 6224 sayılı yasa çerçevesinde de, faaliyet göstermektedir.

Petrol kanunu çerçevesinde, faaliyet gösteren yabancı sermayeli firmalardan Mobil Oil, ABD; BP İngiliz; Shell ise, İngiliz-Hollanda kökenli çokuluslu tekellerdir.

Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı şirketlerin büyük bir kısmı ahtapot gibi kollarını dünyanın dört bir köşesine atmış çokuluslu tekellerdir.

IBRAHIM TAPA

Dünyanın önde gelen 50 çokuluslu tekelinden Türkiye'de üretim yapanlar şunlardır:

GENERAL MOTORS	ITT
SHELL	PHILIPS
FORD MOTORS	RENAULT
MOBIL OIL	SIEMENS
BP	BAYER
UNILEVER	NESTLE
IBM	BRITISH AMERICAN TOE
GENERAL ELECTRIC	FIAT
CHRYSLER	GOOD YEAR

Bunların dışında lisans, bilgi satımı yoluyla Türkiye'yle bağı olan çokuluslu tekeller de en büyük 50 çokuluslu tekel içinde yer almaktadır.

TV

21.15 TV'DE YERLİ SİNEMA

Askerin Dönüşü

Yönetmen: Zeki Ökten
Oynayanlar: Kadir İnanır, Selma Güneri, Aydan Adan, Bülent Kayabaş, Refik Kemal Erduman, Tufan Tümer.

TV'de yerli sinamada 1973 yılı yapımı olan "Askerin Dönüşü" adlı film ekrana geliyor. Filmin yönetmeni senaryolarını Yılmaz Güney'in yaptığı "Sürü" ve "Düşman" adlı filmleri de yöneten Zeki Ökten. "Askerin Dönüşü" Sovyet sinemasının en güzel örneklerinden biri olan "Askerin Türküsü" adlı filmin yeşilçama uygulanışıdır. Askerin Türküsü çevrildiği yıl olumlu eleştiriler almış. Sonuç olarak alışılmış Yeşilçam kalıpları dışında bir film...

Filmin öyküsü: Jandarma eri Ali (Kadir İnanır) askerde bir kaçakçının ölümüne sebep olur. Kaçakçının üzerinden karısının (Selma Güneri) ve oğlunun resmini bulur. Teskere alır almaz da öldürdüğü kaçakçının ailesini arar. Uzun süren aramadan sonra Zeynep ve çocuğunu bulur. Ali yokluk içinde yaşayan genç kadına gerçeği anlatır. Genç kadın ise kocasının ekmek parası uğruna bu yola saptığını belirtir.

18.50 ŞEKER KIZ

Candy ekrana veda ediyor

Sürekli çizgi film "şeker kız"ın bugün son bölümü yayınlanacak. Dizinin bugünyayınlanacak olan 26'ıncı bölümünde, Anthony'nin ölümünden sonra evlatlık olarak gittiği evi terkeden Candy yine bayan Pony'nin evine dönmüştür. Ve bayan Pony'nin evinde Anthony'nin hayali ile sakin bir yaşantı sürdürmektedir. Kimsesiz çocukların kaldığı Bayan Pony'nin evindeki bütün çocuklar Candy'i çok sevmektedirler. Ancak küçük bir çocukla bir türlü anlaşamamaktadır. Ancak Candy sonunda kendisini ona da sevdirir.

"Sınava Doğru" programı üzerine birkaç söz

1 Nisan'dan bu yana televizyonda Cumartesi—pazar dışında her akşam 45 dakika süreyle "Sınava Doğru" programı yayınlanıyor. Bu yayınlar 6 Haziran'a kadar sürecek ve 46 yayın gününde toplam 92 ders işlenecek.

Üniversite Seçme Sınavına girecek öğrencilere yönelik olan programda, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ve Genel Yetenek dersleri veriliyor. Amaç öğretmensiz okullarda okuyan ya da büyük kentlerde adım başı rastlanan paralı dershanelerden yararlanmayan öğrencileri sınava hazırlayarak sınırlıda olsa fırsat eşitliği sağlamak. Ayrıca ezbere dayanan lise öğrenimi ile üniversite seçme sınavları arasındaki farkı göz önüne alarak, öğretildiğini sınava daha sağlıklı hazırlanmalarına yardımcı olmak.

Özellikle, şekil, dil, ve matematik yeteneği olmak üzere üç bölümde incelenen genel yetenek bir problemin çözümünde düşünmek için ilk adımın öğrencilerin, belirten program yapımcıları zaten kısıtlı olan programdan öğrencilerin daha iyi yararlanabilmeleri için dersleri sürekli izlemeleri ve önceden hazırlanmalarının gerektiğini söylüyorlar.

TV'de BUGÜN

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	ŞEKER KIZ
19.30	İNANÇ DÜNYASI
20.00	HABERLER
20.40	YAŞADIKÇA
20.45	KÜRDÜLİ HİCAZKAR FASLI
21.15	TV'DE YERLİ SİNEMA
22.50	MÜZİK
23.15	HABERLER

Demokrat Çocuk
11 NİSAN 1980

ILK UCAN MAKİNELER

Biriken çöpler

Büyük kentlerde yaşayan arkadaşlarımız sık sık duyarlar: Belediye gelirleri yetersizdir... Belediye gelirleri yasası çıkarılmalıdır... Belediye işçilerine maaş veremiyor... Belediye işçileri direnişte ya da grevde diye. Ve sık sık ya otobüsler çalışmaz, ya evlerimize su, havagazı verilmez yada caddeler, kaldırımlar çöple dolar...

Bunun en son örneğine Ankaralılar tanık oldu. Ankara'da belediye işçileri 38 gün süren bir direniş yaptılar. Bu süre içinde temizlik işçileri de çalışmadığından kent içinde büyük çöp yığınları oluştu. Kış olması dolayısıyla mikrop taşıyan sinekler yoktu da onun için salgın hastalıklar ortaya çıkmadı.

Direnişin nedeni işçilerin aylardır ücretlerini alamamalarıydı. Daha önce de gelir kaynakları yetersiz olan belediyelerin uzun süre ücret ödeyememesi üzerine direnişler oldu. Bu son direniş bize o zamandan bu yana Belediyeleri daha bol kaynaklara kavuşturma yolunda hiç bir şey yapılmadığını göstermekte. Ama buna karşın kimi çevreler tüm suçu emekçilere yüklemekte, onları halkın sağlığı ile oynamakla suçlamakta.

Ne dersiniz, acaba bu aksaklıklar nereden kaynaklanıyor. Yasal haklarını almak için direniş yapanlardan mı? Yoksa belediyelere yeterince gelir sağlamaktan kaçınanlardan mı?

DUYURU

Sevgili çocuklar 23 Nisan sayfasına katkılarınızı bekliyoruz. Ayrıntılı bilgi 7 Nisan tarihli Demokrat Çocuk gazetesinde. Çalışmalarınızda başarılar.

Güneş AĞABEY

Yurdumuz (7)

ÇALDIRAN KÖYLERİNDE

Bugün Çaldıran Ovası'ndaki köylerin öyle bir görünümü vardır ki, yüzyıllar öncesinde değil de, daha dün bir savaşa sahne olmuşlar sanırsınız. Bunun nedeni savaş değil, depremdir.

24 Kasım 1976'da Van'ın Muradiye ilçesinde, Çaldıran bucağında ve köylerinde bir deprem oldu. 5000 dolayında çocuk, genç, yaşlı öldü. Koyunlar, inekler, öküzler, camışlar öldü. Binlerce aile evsiz kaldı.

"– Deprem nasıl oldu dede?"
"– Nasil oldi bubam nasil oldi... Kimseye göstermesin."

"– Kögün nüfuzu dördyüzdür. Yüzon kişi olmiş, eli yarali var."

"– Dörd tane çocik, hanim, kardaşim olmiş, malımız gitmiş..."

"– Bak benim kimsesi kalmamiş ha, tek başina kalmişim."

Bu kadar can kaybı niye? Çünkü bu köylerde evler, çevrede kolayca ve parasız olarak bulunabilen malzemeden yapılıyor. Duvarlar kerpiç ya da taş, çatılar ağaç ve toprak. Depremde duvarlar hemen yıkılıyor, çatılar da olanca ağırlığıyla içerdekilerin üzerine düşüyor.

SİZLERDEN

Çiçek gibidir çocuklar

Bakındıkça korundukça gelişir
Ulaşılmamış özlemleri olsa da
Bilseniz o minicik yüreklerde
Ne insancıl duygular saklıdır.
Asya'da, Afrika'da
Renkleri değişse bile çocukların
Duyguları aynıdır tümünün
Gericilerdir onları kötülüğe iten
Düşman yaratan birbirlerine
Bırakın büyüsünler sevgilerce
Aynı yaşam için evrende
Güvenceyle baksınlar geleceğe

Salih–Siraç BARIŞ (İlkokul 4) Beşiri/SİİRT

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

BOYKOT

Boycott (Boykot) İrlanda'da bir kontun çiftliğinin kahyası idi. Çok sert ve zalim tutumuyla, köylüleri ve çiftçileri yıldırmıştı. Bir araya gelerek, Boycott'a karşı ne yapmaları gerektiğini düşünen köylüler ve çiftçiler, kahyanın haksız isteklerini yapmama kararı almışlar.

Günümüzde de bu yönlü eylemlere "boykot" denmesinin kökeni işte bu olaydır.